

Årsberättelse 2018

Tekniska nämnden.

Beslutad i Tekniska nämnden, den 14 februari 2019, § 19

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Förvaltningschefens bedömning och analys.....	4
2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat	4
2.2 Framåtblick	7
3. Sammanfattande iakttagelser.....	9
4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål ..	13
4.1 Mål inom Hållbar tillväxt	14
4.2 Mål inom Människors egenmakt	43
4.3 Mål inom Barn och ungas behov.....	48
4.4 Mål inom Trygg välfärd.	50
5. Analysunderlag – ekonomi.....	57
5.1 Enheternas ekonomiska resultat	57
5.4 Investeringar	60
6. Övriga åtaganden.....	64
7. Fem år i sammandrag	69
9. Bilagor.....	70

1. Förslag till beslut

Tekniska nämnden har under 2018 fullföljt sitt uppdrag utifrån av Kommunledning beslutad Övergripande strategier och budget 2018 med plan för 2019 - 2020. Nämnden har bidragit till måluppfyllelse inom samtliga strategiområden och i hög utsträckning uppfyllt målen för god ekonomisk hushållning. Nämndens verksamhetsuppdrag enligt reglemente bedöms ha god måluppfyllelse utifrån fastställda mål och indikatorer.

Den skattefinansierade verksamheten gör ett sammanlagt underskott på 14,2 mnkr i förhållande till driftbudget. Fordonsverksamheten gör ett underskott på 3,4 mnkr. Kostnaderna härrör i sin helhet för ökade kostnader för våra fordon medan ”hyran” för dessa inte höjts. Vi begär att resultatet för fordonsverksamheten justeras till noll. Kostnaderna för vinterväghållning blev 7,5 mnkr högre än budgeterat medan övriga park- och gatuverksamheten slutade på ett underskott på 3,5 mnkr. Underskottet inom park- och gatuverksamheten beror på kostnader som vi inte kunnat råda över. Vi har haft extraordinära kostnader med anledning av asfaltreklamationer vi gjort i förhållande till leverantören samt ökade kostnader för bidrag till vägföreningar. Vi begär därför att resultatet för denna del av verksamheten samt kostnaderna för vinterväghållningen justeras till noll.

Nämnd, ledning och Stab gör ett överskott 58 tkr.

Avfallsverksamheten gör ett underskott på 9,4 mnkr. För Vatten och avlopps del blev utfallet ett underskott på 7,7 mnkr och dessa fördes i samband med bokslutet över till det egna kapitalet i balansräkningen.

Fordonsgas gör ett underskott med 0,5 mnkr.

Den skattefinansierade verksamheten gör ett överskott i förhållande till investeringsbudgeten med totalt 201 mnkr där den största avvikelsen beror på försenade/uppskjutna investeringar inom bredband och park- och gatuverksamheten.

Avfall gör ett överskott i förhållande till investeringsbudgeten med 3 mnkr medan Vatten och avloppsverksamheten gör ett överskott i förhållande till investeringsbudget med 98 mnkr beroende på att projekt blivit försenade/uppskjutna.

Tekniska förvaltningens förslag till Tekniska nämnden

1. Tekniska nämnden fastställer Årsberättelse 2018.
2. Årsberättelsen överlämnas till programnämnd Samhällsbyggnad för vidare hantering.
3. Tekniska nämnden begär att det faktiska resultatet justeras för kostnader inom fordons-, park- och gatuverksamheten samt vinterväghållningen enligt tabell i kapitel 5.1.
4. Tekniska nämnden önskar föra över 118 tkr till 2019 vilket motsvarar 20 % av det justerade resultatet på 591 tkr.
5. Tekniska nämnden önskar föra över 135 778 tkr i investeringsanslag för park- och gatuinvesteringar och 6 084 tkr för inköp av fordon och inventarier.
6. Tekniska nämnden önskar föra över 59 154 tkr investeringar avseende bredband.
7. Tekniska nämnden önskar föra över 2 960 tkr i investeringsanslag för Avfallsverksamheten och 92 308 tkr för Vatten och avloppsverksamheten.
8. Tekniska nämnden begär att underskottet på Fordonsgas på 535 tkr täcks i samband med bokslut.

2. Förvaltningschefens bedömning och analys

Tekniska nämndens uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som Örebro kommun tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat

Tekniska nämnden har bidragit till måluppfyllelse inom samtliga strategiområden och i hög utsträckning uppfyllt målen för god ekonomisk hushållning. Nämndens verksamhetsuppdrag enligt reglemente bedöms ha god måluppfyllelse utifrån fastställda mål och indikatorer.

Tekniska nämnden bidrar till kommunens verksamhetsmål genom att arbeta för en ren, trygg och attraktiv stad med en säker infrastruktur. Vi skapar förutsättningar för en tillgänglig och trygg stadsmiljö som bidrar till att kvinnor, män, pojkar och flickor oavsett ålder vill vistas i det offentliga rummet. För att utveckla och säkra en hållbar kommun i ett växande Örebro arbetar nämnden med flera åtgärder såsom att säkerställa en god dricksvattenförsörjning samt säkerställa vattenreningen så att medborgarna får tillgång till hög kvalitet på vattnet. Nämnden förbättrar det avfallsförebyggande arbetet samt tillhandahåller en hållbar och säker fordonsflotta med minsta möjliga miljöpåverkan.

Fokus på digitalisering. Under verksamhetsåret har fokus inom digitaliseringen varit kopplat till införande av samarbetsplattformen Office 365 som innefattar de nya applikationerna Teams och Skype for business. Tack vare dessa nyheter kan samarbetet och effektiviteten öka och digitaliseringen påskyndas. Rent konkret innebär det arbete med rensning av material, arkivering och digitalisering av ritningar och arbetsprocesser. Inom förvaltningen sker en kontinuerlig utveckling mot ett mer modernt och aktivitetsbaserat arbetssätt. Mest påtagligt har denna förändring accelererats inom de enheter som våren 2019 flyttar in i nya lokaler som är anpassade för ett aktivitetsbaserat arbetssätt. Dessa är belägna i byggnaden Citypassagen som har ett stadsnära läge vid centralstationen som ägs av Castellum och där Örebro kommun hyr tre våningsplan. Projektet Citypassagen har bidragit starkt till IT-utvecklingen och digitaliseringen inom Örebro kommun. Det är glädjande att Tekniska förvaltningen tillsammans med Kultur och fritidsförvaltningen, Miljökontoret och Stadsbyggnad har som gemensam ambition att skapa en arbetsplats som bygger på samarbete och öppenhet med sikte på att kunna leverera ännu bättre resultat på den politiska viljeinriktningen från ÖSB. Förvaltningarna är mycket viktiga för samhällsbyggnadsprocessen och därigenom utvecklingen av Örebro kommun.

Attraktiv arbetsgivare. Förvaltningens HME-värdet sänktes under 2018 från 72 till 71. Under året har förvaltningen haft ett stort fokus kring digitalisering. Detta i kombination med bland annat ändrad sammansättning av förvaltningens ledningsgrupp och andra organisatoriska frågor som haft stor påverkan, har gjort att flera övergripande planerade uppdrag och aktiviteter utifrån målsättning ”attraktiv arbetsgivare” har fått skjutas framåt.

Digitaliseringsarbetet är emellertid något som förväntas stärka förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare och ge goda arbetsförutsättningar i medarbetarens arbetsvardag.

Utvecklingen av förvaltningens styrning utifrån den Förstärkta årsprocessen har fortsatt under året i samtliga verksamheter och i förvaltningens ledningsgrupp. Processens utveckling

går framåt men har inte nått den förväntade effekten utifrån syftet om ett systematiskt arbetssätt för styrning, planering och uppföljning.

Kompetensförsörjning fortsätter vara en strategiskt viktig fråga för förvaltningen. Det är fortfarande svårt att rekrytera och behålla vissa yrkesgrupper, framför allt ingenjörer och projektledare. Att enbart fokusera på rekrytering är inte en hållbar väg utan Tekniska förvaltningens förmåga att identifiera, ta till vara och utveckla medarbetarnas kompetens är därför av stor betydelse för den egna kompetensförsörjningen, nu och framåt.

Ekologisk hållbar kommun Förvaltningen blev på nytt miljödiplomerade i maj 2018.

Miljödiplomeringen är ett kvitto på att det övergripande och strategiska miljöarbetet fungerar väl men också att det ute i verksamheterna aktivt arbetas för att minska förvaltningens negativa miljöpåverkan såväl som att öka den positiva påverkan som förvaltningen har.

Det är högt satta mål på oss som förvaltning och inom de flesta områden når vi upp till dessa medan vi har större utmaningar inom vissa. Energiförbrukning, andelen utsorterat avfall, utsläpp till vatten samt drivmedel och fordon är områden där arbetet drivs på och går i rätt riktning. Det omfattande arbetet med att byta ut gatubelysningen till led-armaturer ger t.ex. fortsatt goda resultat. Andelen fordon som drivs på fossilfria drivmedel ökar och framförallt inom avfallsverksamheten har även de externa entreprenörerna konverterat till alternativa bränslen. För området kemikalier har förvaltningen, trots ett aktivt arbete under många år, utmaningar att ta oss an då dessa på nytt ökar i antal.

Trygga offentliga miljöer. Tekniska förvaltningen har genomfört flera trygghetskapande åtgärder såsom trygghetsvandringar, förstärkt trygghet vid offentliga toaletter samt förbättring av belysning i tunnlar, parker och lekplatser. Park och Gata har ett nära samarbete med fastighetsägarna i centrum, näringsidkarna och City Örebro. Aktörerna har en väldigt positiv inställning till renhållningsarbetet likväl som vinterväghållningen som sköts av Park och Gata. Då trygghet är ett brett perspektiv inväntar Park och Gata svar från Kommunstyrelseförvaltningen på en beställning avseende en utredning av trygghetskapande åtgärder som omfattar både fysiska åtgärder och sociala aspekter.

Bibehållen dricksvattenförsörjning. Vatten och avlopp har en bättre kontroll och överblick genom nya digitala peglar och ett nära samarbete med kraftverksägarna, vilket gjort att bevattningsförbud inte varit nödvändigt, trots den torra sommaren. Så har kommunen kunnat bibehålla en stabil dricksvattenförsörjning.

Säker trafikmiljö och bättre framkomlighet. För en ökad trafiksäkerhet och bättre framkomlighet har flera trafiksäkerhetshöjande åtgärder utförts i trafikmiljön på såväl bil-, cykel- och gångvägar. För att öka tryggheten för barn i trafikmiljö har åtgärder genomförts enligt planerat i enlighet med uppdraget utifrån investeringsuppdraget ”Barn i trafiken”. I dagsläget finns det inte tillräckliga resurser att leda och projektera alla beställda objekt utifrån uppdraget. Några projekt har därför inte hunnit färdigställas under 2018, men är påbörjade.

Det har varit en positiv utveckling med vinterväghållningen gällande metoden sopsaltnings och sopsaltdistrikten har utökats och rutter optimerats. Park och gata har i samarbete med andra aktörer identifierat viktiga stråk där det är en hög nyttjandegrad av cyklister/fotgängare och utifrån detta justerat sopsaltdistrikten för att skapa en god framkomlighet på gång – och cykelbanor.

En digital informativ publik kartvy över pågående och planerade grävarbeten i Örebro var planerad att vara i drift under 2018, men resursbrist hos motparten har gjort att arbetet försenats. Olika arbetsgrupper såsom trafikavstängningsgruppen och schaktemissgruppen arbetar för att effektivisera och kvalitetssäkra processerna kring grävningens arbeten. Samordningen och information kring grävning och schaktning har därför förbättrats men

arbetsgruppernas struktur, mål och syfte behöver klargöras bättre så alla förstår sina roller och mandat. Vatten och avlopp har inlett ett arbete där fokus ligger på förbättrad kommunikation vid arbeten med ledningsnätet.

I dialog med våra medborgare. Dialog med medborgaren fortsätter vara ett viktigt inslag kring upprustning av parker. Förvaltningens arbete med medborgardialog bedöms fungera väl men på grund av förändrade arbetssätt på bland annat Parkenheten behöver metodiken och organisationen kring medborgardialog utvärderas. Det är en utmaning att både hinna med grunduppdraget och att möta medborgarnas förväntningar på en hög servicenivå. Den goda dialogen med medborgarna leder till att andelen händelsestyrda åtgärder ökar och ibland sker det på bekostnad av planerade åtgärder.

Attraktiva gröna miljöer. Förvaltningen har varit framgångsrika i att söka bidrag till bland annat lekmiljöer, vilket har genererat mer investeringsmedel i budget. Siktet är inställt på nya attraktiva och inspirerande lekmiljöer i olika teman för våra yngre medborgare. Parkenheten jobbar med ett nytt synsätt på lekmiljöer där fokus på lekplatsutrustningen tonas ner och inriktningen blir mer åt att skapa gröna lekmiljöer där lekutrustning integreras i miljön. Detta arbetssätt har påbörjats under hösten.

Implementering av Grönstrategin har påbörjats. Örebro kommun har beviljats bidrag från Boverket för två satsningar med utgångspunkt från Grönstrategin; Fjärilens landskap och Leklyftet. Arbete med att öka blomsterprakt och därmed bidra till ekosystemtjänster kopplade till Fjärilens landskap har påbörjats under året, bland annat genom stora lök- och perennplanteringar. Inom området Leklyftet har arbete påbörjats med att utveckla mer attraktiva gröna leklandskap för att skapa bättre förutsättningar för en mer varierad lek.

Den växande staden – nya utmaningar. I takt med att staden växer ställs förvaltningen inför flera utmaningar. En av dem är hur en lösning på avfallshanteringen kan se ut som på ett säkert, kostnadseffektivt och tillgängligt sätt stimulerar medborgaren att öka graden av sortering vid bostaden. En annan är det faktum att nedskräpningen ökat på allmänna platser och i skog och mark.

Behov av modernisering av lokaler. På Aspholmen har Tekniska förvaltningen en stor del av sin verksamhet som på många sätt är av en samhällskritisk art. Under våren 2018 genomfördes en förstudie för att kartlägga förutsättningar, behov och konsekvenser avseende på dessa verksamheter. Nuvarande lokaler är utslitna och arbetsmiljön är undermålig. Samtidigt slår planprogrammet för Aspholmen/Nasta fast att området där Tekniska förvaltningen finns idag ska planläggas för bostäder, skola mm. Förstudien rekommenderar att Tekniska förvaltningen verksamhet som idag finns på Aspholmen flyttar till nya lokaler på annan ny plats och att alla berörda verksamheter samlokaliseras. Förstudiens slutsatser är att en flytt i närtid tillsammans med att hålla ihop verksamheterna bibehåller Tekniska förvaltningens operativa effektivitet och är mest ekonomiskt fördelaktigt.

I Kommunfullmäktiges beslut om investeringsbudget för Örebro kommun 2019, finns det pengar avsatta för fortsatt planering och projektering av nya lokaler för de verksamheter som idag finns på Aspholmen och för parkeringsvakterna. Målsättningen är att verksamheterna ska kunna flytta in 2023. Örebroporten Fastigheter AB ska under år 2019 planera och förbereda för Tekniska förvaltningens framtida lokalbehov utifrån Tekniska förvaltningens inriktningsbeslut.

2.2 Framåtblick

Agenda 2030 – ett viktigt arbete som ska ge avtryck i förvaltningens arbete.

I Övergripande strategier och budget 2019 står att läsa att kommunens styrning ska utgå från FN:s hållbarhetsarbete. Tekniska förvaltningen bör kunna bidra på ett mycket konkret sätt genom sitt stora och breda uppdrag. Flertalet verksamheter inom förvaltning arbetar redan påtagligt i linje med intentionerna i Agenda 2030 och arbetet kan fokuseras ytterligare. Detta viktiga och spännande arbete ger också ytterligare en dimension av meningsfullhet och sammanhang vilket är en viktig ingrediens för att ge förutsättningar för motivation.

Nya samarbetsmöjligheter i Office 365. Omvärldens förväntningar på ett brett utbud av digitala tjänster hos Örebro kommun och Tekniska förvaltningen ökar för varje år som går. Det är en nödvändighet att effektivisera processer och flöden och öka graden av tillgänglighet och transparens. Att som medborgare få insyn i en ärendeprocess är snart en självklar förväntan men i realiteten är förvaltningen inte i mål. Förvaltningen har en hög och nödvändig ambitionsnivå att utveckla verksamheten i och med den nya samarbetsplattformen Office 365. Den berör i högsta grad varje medarbetare arbetsätt men även hur kommunens filer kategoriseras och ordnas. En stor förändring som är nödvändig för att kunna samarbeta gränsöverskridande och nå en större effektivitet.

Lokalfrågorna mycket aktuella. Nödvändigheten med en ny lokalisering av verksamheterna på Aspholmen är mycket viktigt för att kunna genomföra nämndens åtaganden. Arbetet med detta pågår genom beslut i programnämnden och finns beskrivet i föregående avsnitt. Den andra större lokalfrågan är Citypassagen som är ett ambitiöst projekt med stora förväntningar på vinster i form av effektivitet och samordning. Det är ett förändringsarbete av stora mått som innebär nya sätt att förhålla sig som medarbetare och chef. Några av dem mest påtagliga effekterna är att det inte längre finns traditionella arbetsrum. Det aktivitetsbaserade arbetssättet innebär större möjlighet att samarbeta mellan medarbetare bortom de organisatoriska gränserna. Till detta kommer moderna tekniska hjälpmedel som stora enhetliga skärmar, närvaroplattform för att kunna se var sina kollegor befinner sig i realtid inom lokalerna, kreativa miljöer och lugna tysta platser för inläsning.

Fortsatt utveckling av infrastruktur. Förvaltningen har fortsatt hög takt i utbyggnad av VA och i utvecklingsområden. Flertalet projekt är igång parallellt och vi ser fortsatt en stor efterfrågan på nya medarbetare med ingenjörsbakgrund. Läget är sådant att projektledningsenheterna har förstärkt personalstyrkan med konsulter för att kunna producera i någorlunda nivå med förväntningarna.

Justeringar i organisationen. Verksamhetens förmåga att anpassa och optimera organisationen är en viktig framgångsfaktor. Förvaltningschefen har fattat ett inriktningsbeslut om att skapa en gemensam projektledningsorganisation inom Tekniska förvaltningen för att stärka förutsättningarna för utbyggnaden av infrastrukturen. Utgångspunkten är att involvera medarbetarna i förändringsarbetet för att tillsammans skapa en rationell och effektiv projektledningsorganisation med både bredd och djup. Mycket arbete återstår som även inbegriper dialoger med de fackliga organisationerna inom ramen för samverkansavtalet.

Fortsatt miljöfokus. Tekniska förvaltningen har en viktig roll i att bidra till kommunens hållbarhetsarbete och de globala hållbarhetsmålen Agenda 2030, vilket framförallt görs genom miljöprogrammet. Förvaltningens verksamhet har en starkt miljöfokus och dess tjänster ger förutsättningar till att samhället i övrigt kan minska sin miljöpåverkan.

Förstärkning inom säkerhetsorganisationen. Förvaltningen kommer under våren 2019 att stärka sin säkerhetsorganisation genom en nyrekrytering inom säkerhetsområdet. Det kommer att leda till en uppbyggnad av struktur och enhetlighet och stärka krisberedskapen.

Park och Gata står inför stora utmaningar under kommande år i form av reinvesteringar i de anläggningar som byggdes på 1960–70 talet som exempelvis broar, parker, lekplatser och trafiksignalanläggningar. Park och gata ser ett ökat behov av exploatering i takt med ett ökat krav på flexibilitet, bred kunskap och snabba leveranser med grundkravet på ett kostnads-effektivt och kvalitativt utförande. En konsekvens av att staden växer är ett ökat driftåtagande för verksamheten. Såsom väghållare har verksamheten också en utmaning i att på bästa sätt samordna nödvändiga trafikavstängningar så att framkomlighet, trafiksäkerhet och tillgänglighet säkerställs. Att nå ut med information om avstängningar samt att vägleda trafikanter är en prioriterad uppgift. Under året har Park och Gata fått ökade bidrag inom parkverksamheten för att skapa attraktiva lekmiljöer. Med ökade medel, högt tryck på både exploatering och ökade driftområden samt svårigheter att rekrytera kompetent personal ser Park och gata en stor utmaning att utföra uppdraget fullt ut.

Fordon. I takt med våra kunders krav på effektivisering och digitala arbetssätt är det en viktig utmaning för oss att fortsätta arbetet med att effektivisera arbetssätten med stöd av IT för att kunna uppnå en rationell hantering av vår fordonspark. Ett exempel är kommunens interna behov av hjälp inom fordonsskötsel samt även att kunna få fram information som gör att man kan nå en effektivare användning av fordonen.

Vidare behöver Fordons egna systemstöd för behoven – förvalta, boka, hyra ut, erbjuda service samt att debitera utvecklas. Under år 2017 gjordes därför en ansökan till Digitaliseringskommittén för ”Klimatsmart fordonsstyrning” i syfte att utreda och utveckla detta. Tyvärr beviljades inga pengar från Digitaliseringskommittén för detta under 2018. Arbetet fortsätter nu inom programområdets egna resurser då behovet är stort och akut att utveckla ett rationellt IT-stöd för verksamheten.

Avfall. Regeringen har nu fattat beslut om förordningsförändringar kring producentansvaret och därigenom förtydligat och i vissa delar förstärkt kravställning och målsättningar. Förslaget innebär att bostadsnära insamling blir huvudregel samt att både operativ och ekonomiska ansvaret tydliggörs och vilar på producenterna. Den nya förordningen träder i kraft vid årsskiftet och Avfall står nu inför en längre period av arbete kring tolkning och omfattande diskussioner inför kommande tillämning av de reviderade förordningarna. Ett rimligt antagande är att framtida arbete med tillämpning av förordningarna kommer gynnas av en hög grad av regionalt samarbete.

Den förtätade staden och en fortsatt tillväxt i befintliga såväl som nya bostadsområden kräver nya lösningar för avfallshanteringen. I första steget genomförs en utredning kring alternativa lösningar, för att sen i nästa steg realisera hela eller delar av dessa. Investeringar i infrastruktur kommer bli nödvändiga för att säkerställa effektiva transporter av avfall i kombination med krav på ökad sortering.

Vatten och avlopp fortsätter arbetet för att säkra dricksvattenförsörjningen genom den nya vattenreservoaren Lyra. I samband med färdigställandet av Lyra, som är beräknad att stå klar kring halvårsskiftet 2021, kommer VA-verksamheten att utveckla vattenreservoaren i Svampen som vattenreservoar. Dock finns den kvar som ett känt landmärke, och utflyktsmål med restaurang. Vätternvattenbolaget AB är startat och bemannat och man samarbetar med de anslutna kommunerna framåt för på sikt kunna använda Vättern som huvudvattentäkt. En översyn av Svartån som vattentäkt ska genomföras för att säkra vattenförsörjningen fram tills dess att projektet är avslutat. Denna rapport beräknas vara klar i slutet av mars 2019. Kommunens Utbyggnadsplan för anslutning av bebyggelse utanför tätorten till kommunalt vatten och avlopp, är omarbetad och beslutad i kommunfullmäktige. Resultatet kommer att vävas in i vår investeringsplan för resursplanering. Förnysetakten för kommunens ledningsnät ökar stegvis upp till den nivån där vi enligt beräkningar bör ligga, cirka 47 mnkr.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de av kommunens verksamhetsmål som är aktuella för nämnden d.v.s. där nämnden tilldelats indikatorer och/eller utvecklingsuppdrag. Nämnden redovisar också i vilken utsträckning åtagandet att bidra till utveckling inom kommunens verksamhetsmål är uppfyllt; helt, i hög utsträckning eller delvis, och en kort lista över Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målet.

Aktuella mål för Tekniska nämnden	Nämndens bedömning är att åtagandet är uppfyllt	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Positivt näringsklimat	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitets- och trygghetsvandringar genomförs med City Örebro och fastighetsägarna. • Arbete i syfte att förbättra efterlevnaden av kvalitetsprogrammet för uteserveringar har givit bra resultat. • Dialogen mellan förvaltningen och det lokala näringslivet har förbättrats gällande de nödvändiga men samtidigt framkomlighetsstörande grävarbetena. Ett litet exempel är det grävarbete i Marieberg som planerades runt påsk men som senarelades eftersom påverkan skulle bli omfattande för den lokala godisaffären vid just denna tidpunkt på året. 	<ul style="list-style-type: none"> • Öka Nöjd-Kund-Index (NKI) för markupplåtelse, som under våren 2018 har minskat från 77 till 64. • Bredbandsutbygget i landsbygden behöver komma igång, då arbetet avstannat i kommunen centralt. • Fortsatt arbete med förbättrad kommunikation kring gatuarbeten.
Ekologiskt hållbar kommun	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Andelen personbilar som drivs med biogas och antalet fordon som drivs med HVO100 fortsätter att öka. • Bevattnings sker i ökad utsträckning med Svartåvatten. • Andel rätt sorterat restavfall har utvecklats i rätt riktning, där framförallt utsortering av matavfall nu är i linje med kraven i avfallsplanen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Avfallsplanen innehåller ett antal prioriterade åtgärder för kommunen som organisation. Initial översyn indikerar dock att konkreta åtgärder i många fall saknas alternativt är kraftigt försenade. • Förvaltningen behöver utveckla arbetet med ruttoptimering inom den egna driftorganisationen. • Samhällsbyggnad behöver ha en gemensam målbild för minskad energiförbrukning vid exploatering av nya områden. Idag uppstår en målkonflikt när kommunen exploaterar nya områden i lägen eller med en höjdsättning av området som innebär att VA-systemet inte kan byggas med självfall utan det krävs pumpstation.

Tillgänglighet/digitalisering	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Utveckling inom digitalisering. Ett större samarbete har skett mellan förvaltningarna inom programområde Samhällsbyggnad samt ett djupare samarbete med leverantörer som ex. Microsoft (kring de tjänster som de levererar till kommunen). Utveckling av nya e-tjänster inom samtliga verksamheter har fortsatt. • Fortsatt utveckling av E-tjänster kopplade till avfall vilka riktar sig till privatpersoner såväl som verksamheter o företag. Första stegen med integration till Örebro kommuns ”Mina-sidor” är genomfört, avsikten är en förbättrad användbarhet. • Informationsspridning om vad som gäller vid SMS-utskick vid vattenläckor och planerade avstängningar genomfördes för att uppmärksamma fler på hur det fungerar. Detta gick under året ut via orebro.se, Facebook, Landsbygdsnytt, Öbo:s kundtidning Boinsikt samt i brevutskick inför grävjobb. 	<ul style="list-style-type: none"> • Inom Avfall behöver fokus på åtgärder för övergång från pappersfakturerering till E-fakturor behöver tydliggöras. • För en lyckad implementering/drift av nya digitala tjänster krävs ett djupare samarbete med utvalda leverantörer. Detta måste vi intensifiera för att säkra att vår digitala strategi kan genomföras. • Det förvaltningsövergripande projektet Förbättrad, förebyggande kommunikation kring gatuarbeten har varit pausat under hela året på grund av avsaknad av projektledarresurser. Viktigt att projektet drar igång igen.
Bra kommunikationer	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt lågt antal rapporterade trafikolyckor där gående eller cyklande varit inblandade med motorfordon. • Med bättre samordning och information kring grävning/schaktning i Örebro har klagomålen minskat. • Park och Gata har utökat sopsaltdistriktet under vinterhalvåret, vilket har medfört att det underlättar för medborgare att ta sig fram i staden med cykel eller som fotgängare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Antalet registrerade singelolyckor i trafiken för gående och cyklande har under senaste åren ökat och främst är det halkolyckor som de råkar ut för på snö, is eller grus. • Utveckla mötesstrukturer kring grävning och schaktning samt införandet av ”nystart”. • Planering och förarbete pågår att införa en digital tjänst för företag med markavtal att anmäla grävningar på allmän platsmark, med publik vy och öppna data.
Attraktiv arbetsgivare	Delvis	<ul style="list-style-type: none"> • Medarbetarenkäten visar att åtta av tio medarbetare tycker att sitt arbete känns meningsfullt. • Ökat samarbete med Förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete genom bland annat Tullängsskolan och Avfallsverksamheten i syfte att kompetensutveckla några personer för att på sikt komma i arbete som chaufför av tunga fordon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Strategiskt arbete kring att öka förutsättningarna för ett hållbart medarbetarengagemang. • Långsiktig och strategisk planering kring kompetensförsörjning. • Tydliggöra den röda tråd som går från ÖSB ända ned till enheternas handlingsplan för att öka känslan av meningsfullhet och sammanhang hos medarbetarna.

		<ul style="list-style-type: none"> Anställningstrygghetsindex för avfallsverksamheten ökar markant för helåret 2018 jmf. med 2017, framförallt ett resultat av ändrade anställningsformer inom ÅVC-gruppen 	
Effektivt lokálnyttjande	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> Förstudien för nya lokaler som ska ersätta befintliga på Aspholmen är genomförd och klar. I Kommunfullmäktiges beslut om investeringsbudget för Örebro kommun 2019, finns det pengar avsatta för fortsatt planering och projektering av nya lokaler för de verksamheter som idag finns på Aspholmen och för parkeringsvakterna. Målsättningen är att verksamheterna ska kunna flytta in 2023. När Tekniska förvaltningen flyttar från Aspholmen bidrar det positivt till att Aspholmen kan omvandlas till stadsdel med bland annat attraktiva bostäder och kontor. Direkta åtgärder genomförs i Aspholmens befintliga lokaler för att kortsiktigt säkra arbetsmiljön. 	<ul style="list-style-type: none"> Tekniska förvaltningens lokaler som idag finns på Aspholmen behöver utvecklas till en funktionell, modern, yteffektiv och arbetsmiljömässigt riktig arbetsplats på en ny plats i Örebro.
Långsiktig och hållbar ekonomi	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> Combud fortsätter att utöka tjänsten Fordonsskötsel som innebär att Combud sköter tvätt, besiktningar, däckbyten och service åt olika interna verksamheter. Detta medför att verksamheterna får mer tid till att fokusera på sin kärnverksamhet. Förstudien för Aspholmens lokaler har visat på en kostnadseffektiv verksamhet. Avfall har gjort en översyn av arbetssätt för sammanställning av underlag samt rapportering av verksamhetsspecifika skatter. 	<ul style="list-style-type: none"> Arbeta proaktivt med fordonsanalyser åt verksamheterna, i syfte att sänka kostnader och få ett bättre fordonsutnyttjande (I dagsläget saknas resurser för detta). Arbeta för att få en utökad driftram som motsvarar de ökade kostnaderna som den växande staden medför. En förstärkt controllerfunktion skulle möjliggöra och bättre analyser av verksamhetens ekonomiska resultat samt i en förlängning även säkerställa en förbättrad budget och prognosefterlevnad. Tätare ekonomiska uppföljningar inom verksamhetsområdet Vatten och avlopp för att öka kontrollen och säkerställa den ekonomiska utvecklingen.
Medborgarnas inflytande och påverkan	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> Saxons park som rustats utifrån önskemål från medborgardialog genomförd år 2017, invigdes i juni. Via kommunens hemsida har medborgaren möjlighet att lämna synpunkter och önskemål som sedan tas i beaktning vid planering av insatser/utformning verksamheten. 	<ul style="list-style-type: none"> Utreda hur Park och Gata kan jobba mer modernt med medborgardialog

Jämlika livsvillkor	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> All ny- samt ombyggnationer av lekplatser anpassas efter allas behov oavsett nationalitet, könstillhörighet, funktionsnedsättningar etc. 	
Meningsfull fritid	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> Örebro kommun har beviljats bidrag från Boverket för två satsningar med utgångspunkt från Grönstrategin; Fjärilens landskap och Leklyftet. 	
Respekt för lika värde och mänskliga rättigheter	Delvis		<ul style="list-style-type: none"> Utse område för genderbudgetanalys och genomföra denna
Meningsfull fritid för barn	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> Vid ombyggnationen av Saxons park i Brickebacken har det varit stort fokus på lekmiljön som förnyats. Frågan om utformning av Oskarsparken har varit en del av universitets sommarverksamhet Summer College där en grupp ungdomar har fått komma med förslag till förändringar i parken. Park och Gata har fått bidrag till att bygga attraktiva lekplatser med en miljö som ska inspirera till spontanlek (exempelvis naturmaterial). 	
Trygg och säker kommun	I hög utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> Park och Gata har erhållit extra medel för att arbeta med frågor kring trygghet och tillgänglighet. Park och gata har ett tätt samarbete med fastighetsägare, näringsidkare och City Örebro med fokus på trygghetsskapande insatser. 	<ul style="list-style-type: none"> Omsätta medel för att arbeta med frågor kring trygghet och tillgänglighet, i konkreta åtgärder. Inlämnad beställningen som är ställd till kommunstyrelseförvaltningen kring stöd för Park och gata i en utredning/analys av vilka åtgärder som ger mest trygghetseffekter, behöver aktiveras/påbörjas. Med anledning av ett försämrat säkerhetspolitiskt läge behöver Tekniska förvaltningen stärka och bygga ett systematiskt säkerhetsarbete.

4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål

Tekniska nämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att verksamhetsuppdraget enligt nämndreglementet utförs
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den värdegrund och de principer som Övergripande strategier och budget förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i verksamhetsuppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av det åtagande nämnden har för att bidra till utveckling inom de för nämnden aktuella verksamhetsmålen. Tekniska nämnden åtagande består av verksamhetsuppdraget enligt reglementet, utvecklingsuppdrag med utgångspunkt i ÖSB samt att redovisa indikatorer för att följa upp utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillitsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

Inom varje mål redogör nämnden för:

- en bedömning av om nämndens åtagande är uppfyllt helt, i hög utsträckning eller delvis och en kort lista av Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målet.
- utfall för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag.
- kommentarer och uppnådda/förväntade effekter för utvecklingsuppdrag. Genom arbetet med utvecklingsuppdrag förväntas en utveckling inom målet och en kvalitativ verksamhetsutveckling. Grunden för denna utveckling ligger i ett väl utfört verksamhetsuppdrag enligt reglementet.
- en sammanfattande analys av nämndens bidrag till utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling.

4.1 Mål inom Hållbar tillväxt

Ur ÖSB 2018: Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar idag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerande vardag.

4.1.1 Mål: Örebro ska ha ett positivt näringslivsklimat där Örebro kommun underlättar att starta, utveckla och etablera företag

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om positivt näringsklimat i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Kvalitets- och trygghetsvandringar genomförs med City Örebro och fastighetsägarna. • Arbete i syfte att förbättra efterlevnaden av kvalitetsprogrammet för uteserveringar har givit bra resultat. • Dialogen mellan förvaltningen och det lokala näringslivet har förbättrats gällande de nödvändiga men samtidigt framkomlighetsstörande grävarbetena. Ett litet exempel är det grävarbete i Marieberg som planerades runt påsk men som senarelades eftersom påverkan skulle bli omfattande för den lokala godisaffären vid just denna tidpunkt på året. 	<ul style="list-style-type: none"> • Öka Nöjd-Kund-Index (NKI) för markupplåtelse, som under våren 2018 har minskat från 77 till 64. • Bredbandsutbygget i landsbygden behöver komma igång, då arbetet avstannat i kommunen centralt. • Fortsatt arbete med förbättrad kommunikation kring gatuarbeten.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
PN	SKL löpande insikt kundmätning - markupplåtelse (Nöjd-Kund-Index)				
	- Totalt	69	77	**	77
	- Kvinnor *	73	84	**	84
	- Män	68	75	**	75

Kommentarer till indikatorernas utfall

* Vid utfallet för våren 2018 finns inget NKI för kvinnor då det krävs minst 7 svar för att få ett resultat.

** Helårsresultatet för 2018 kommer i april 2019. Redovisas i Delårsrapport med prognos 2 2019.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
2018		
PN	Fortsatt bidra till Örebrokompaniets uppdrag med att utveckla naturturismen	Kommunen ska tillsammans med andra aktörer utveckla värden för friluftsliv och naturturism. Samordning av kommunens utvecklingsarbete runt Hjälmaren med omnejd har organiserats genom stöd från kommunstyrelseförvaltningen. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och förväntade effekter
		Status: Ansvaret för uppdraget ligger till stor del på Stadsbyggnad och Tekniska förvaltningen bidrar när det blir aktuellt.

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om positivt näringsklimat

Nöjd-Kund-Index (NKI) för Markupplåtelse visade i vårens mätning att en minskning skett från 77 till 64. Det var en mycket låg svarsfrekvens på 21 procent vilket motsvarar 17 svar. Minskningen kan dels bero på att nya handläggare har varit under upplärning samt att rutinerna för handläggningen har förändrats då det numera ska ske en dialog med alla interna aktörer innan ett yttrande kan ges, vilket skapar en fördröjning i svarstiden.

- Planerad utveckling: arbetsprocessen behöver trimmas in och de nya handläggarna behöver få mer erfarenhet av handläggningen.

Hösten 2018 bildades en förvaltningsövergripande arbetsgrupp i syfte att förbättra efterlevnaden av kvalitetsprogrammet för uteserveringar. Under våren har arbetsgruppen haft kontinuerliga möten med Stadsbyggnadskontoret för att föra en dialog om de ansökningar om uteserveringar som avvikit från kvalitetskraven, vilket har skapat en större samsyn på området. I början av sommaren genomfördes en gemensam besiktning av uteserveringar tillsammans med polismyndigheten. Besiktningen visade en bättre efterlevnad av kvalitetsprogrammet jämfört med tidigare år med endast några mindre anmärkningar.

- Planerad utveckling: inför nästa säsong behöver arbetsprocessen i gruppen som tar emot och yttrar sig kring ansökningarna förbättras något för att skapa en högre effektivitet av handläggningen.

Park och Gata har ett nära samarbete med fastighetsägarna i City, näringsidkarna och City Örebro för att skapa en attraktiv, ren och trygg citykärna. Samarbetet har medfört ett gott klimatet mellan kommunen dessa aktörer. City Örebro och fastighetsägarna har en väldigt positiv inställning till renhållningsarbetet likväl som vinterväghållningen som sköts av Park och Gata. Samarbetet ger en ökad attraktiv stadskärna, ett gott samarbete vilket medför ett positivt näringsklimat i Örebro kommun.

Muddring av Hjälmarens hjälper till att göra staden mer tillgänglig sjövägen, vilket bidrar till satsningen av Örebro som sjöfartsstad.

- Planerad utveckling: planerade muddringsåtgärder kommer inte att genomföras förrän år 2019–2020, då det tar tid att hitta avsättning för muddermassorna samt framtagandet av miljökonsekvensbeskrivningen.

4.1.2 Mål Örebro: kommun ska vara en ekologiskt hållbar kommun

Bedömningen är att Tekniska nämnden åtagande att bidra till utveckling inom målet om ekologiskt hållbar kommun i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Andelen personbilar som drivs med biogas och antalet fordon som drivs med HVO100 fortsätter att öka. • Bevattnings sker i ökad utsträckning med Svartåvatten. • Andel rätt sorterat restavfall har utvecklats i rätt riktning, där framförallt utsortering av matavfall nu är i linje med kraven i avfallsplanen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Avfallsplanen innehåller ett antal prioriterade åtgärder för kommunen som organisation. Initial översyn indikerar dock att konkreta åtgärder i många fall saknas alternativt är kraftigt försenade. • Förvaltningen behöver utveckla arbetet med ruttoptimering inom den egna driftorganisationen. • Samhällsbyggnad behöver ha en gemensam målbild för minskad energiförbrukning vid exploatering av nya områden. Idag uppstår en målkonflikt när kommunen exploaterar nya områden i lägen eller med en höjdsättning av området som innebär att VA-systemet inte kan byggas med självfall utan det krävs pumpstation.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
PN	Andel rätt sorterat restavfall (procent)	37	40	45,4	60
DN	Förberedelse för återanvändning (ton)	379	427	538	450
DN	Utsläpp av fossil koldioxid från kommunala fordon (ton CO ₂)	2 669	2 447	2 354	2 430
DN	Andel personbilsregistrerade fordon per drivmedel (procent)				
	– Biogas	66	69,5	71	71
	– Elhybrid	0,5	0,5	0	0
	– EL	0	0	0	0
	– Etanol	2	1,5	1	1
	– Diesel	25	24	24	23
	– Bensin	6,5	4,5	4	5
DN	Andel dubbfria vinterdäck, personbilsregistrerade fordon (procent)	67	67	67	68
DN	Antal avsteg från riktlinjernas miljö- och trafiksäkerhetskrav				
	– vid inköp	6	2	1	3
	– vid utfasning	0	0	0	0
DN	Antal tunga fordon som drivs med HVO100	21	31	68	40
DN	Antal lätta lastbilar som drivs med HVO100	0	11	44	20
DN	Antal tunga fordon som drivs med biogas	10	11	13	12
DN	Antal lätta lastbilar som drivs med biogas	27	30	37	33
DN	Fossilt koldioxidutsläpp (ton CO ₂ /år)	1 158	985	957	1 061
DN	Tekniska förvaltningens elförbrukning i lokaler och anläggningar, gatubelysning (MWh/år)	27 519	26 602	26 006	26 000

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
DN	Antal kemikalier som innehåller risk eller utfasningsämnen	93	77	101	90
DN	Utsläpp av fosfor från Skebäckverket ska minska med 27 procent till och med år 2016 jämfört med medelutsläppen 2005–2010 (ton/år)	3,0	2,6	2,6	2,4
DN	Minskad energianvändning Vatten och avlopp, verksamheten totalt (MWh)	16 332	15 826	16 063	minska
DN	Andel tungmetaller som transporteras via dagvattnet och passerar reningsanläggning innan det når recipienten (procent)	50	50	50	60
DN	Andel fosfor i rötslam som återförs som näringsämne till produktiv mark (procent)	92	100	100	90
DN	Antal elever som skolinformationen möter i sin verksamhet *	4 737	4 645	3 957	4 500

Kommentarer till indikatorernas utfall

* Anledningen till att målvärdet för 2018 inte nåts kan bero på att teknik- och miljöpedagogerna varit engagerade i många andra samarbeten än tidigare år (exempelvis Grön lördag tillsammans med Avfall kundtjänst samt Håll Örebro rent i Stadsparken tillsammans med Park och gata). Det har också genomförts fler kvalitativa lektioner då klasserna delats in i två grupper. Detta har medfört att antalet möjliga tider att boka hos Skolinformationen har minskat, vilket inneburit färre antal elever.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
PN	Fortsatt bidra till projekt ”Vatten från Vättern”	Projektet ”Vatten från Vättern” kommer efter beslut i samarbetskommunernas fullmäktige gå in i fas ett av tre som omfattar arbetet med miljö- och tillståndsansökan (den andra fasen gäller byggnation och den tredje fasen innebär att skapa en organisation för driften). Status: Bolagsbildningen är klar och organisationen är satt.
PN	Ta fram en plan där konkreta åtgärder redovisas för att säkerställa ökad avfallssortering.	Målet är framförallt att minska mängden avfall och öka användningen av material lämpat för återvinning. Rutiner och riktlinjer tas fram, samt nödvändiga tjänster för omhändertagande av sorterat avfall upphandlas. Status: Åternyttan är nu väletablerad och utgör en stabil plattform för ett flöde av material till återanvändning. Under året har samarbetsavtal ingåtts med ytterligare tre föreningar och Avfall ser en positiv trend i mängden insamlad material för återanvändning. Information och kommunikation kring budskapet ”I Örebro sorterar vi” har fortgått under året dels på en övergripande nivå men även genom mer målgruppsinriktade satsningar. Ett exempel är detta år den kampanj som genomfördes tillsammans med ÖBO och Black Knights och som riktades mot i huvudsak studenter.

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
		<p>Vidare har införandet av privat inpassering på återvinningscentralerna vid Hovsta och Odensbacken markant ökat tillgängligheten och därmed möjligheten för medborgare att sortera.</p>
PN	Utifrån Vattenplanen genomföra beslutade mål gällande rening av dagvatten	<p>Reducerade utsläpp av tungmetaller och andra miljöbelastande ämnen bidrar till att förbättra vattenkvaliteten i Svartån och göra Svartån badbar. Målet är hämtat från Vattenplanen och aktiviteten är att öka andelen dagvatten som passerar en reningsanläggning.</p> <p>Status: samråd med övriga berörda parter är Strömsborgsdammen samt pumpstationen lokaliserad något uppströms förra förslaget, detta för att få en effektivare placering av dammen. Detaljprojekteringen är i slutskedet och byggnationen kommer att påbörjas under våren 2019. Planeringen är att dammen kommer att vara klar under 2019.</p>
PN	Inför framtida planering och åtgärder i stadsmiljön genomföra årliga tester	<p>Exempel på tidigare utvecklingsaktiviteter är ”Rosa gatan” 2015 och ”Gröna gatan” 2016. Gatan planeras att utvecklas som en mer attraktiv gata för fotgängare, cyklister och för att möjliggöra plats för uteserveringar mm. Utvärdering av projektet hösten 2017. Kan även omfatta kulturevent. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.</p> <p>Status: Uppdraget ligger på Stadsbyggnad. Tekniska förvaltningen bidrar med sin kompetens på möten i processen och i genomförandet.</p>
PN	Fortsatt driva det avfallsförebyggande arbetet utifrån avfallsplanen.	<p>Både inom kommunkoncernen och gentemot medborgare, näringsliv och civila samhället.</p> <p>En ny tjänst har tillsatts för att samordna detta arbete, finansiering för resurser och åtgärder hanteras utifrån gällande lagstiftning. Förväntade effekter är att öka volymen av insamlat material för återanvändning. En uppföljning av nuvarande avfallsplan har initierats. En plan för konkreta åtgärder för att säkerställa ökad avfallssortering utvecklas. Målet är framförallt att minska mängden avfall och öka användningen av material lämpat för återvinning. Rutiner och riktlinjer tas fram, samt nödvändiga tjänster för omhändertagande av sorterat avfall upphandlas. Vidare har uppdrag initierats för att öka volymen av insamlat material för återanvändning. En innovationsupphandling för en ny matavfallspåse genomförs under 2018.</p> <p>Vissa delar i kommunens arbete kring kommunövergripande/gemensam avfallshantering styrs och samordnas från kommunstyrelseförvaltningen för</p>

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
		<p>vilket ska tillsättas resurs. Det handlar t ex om att genomföra Strategi Giftfritt Örebro och ta fram åtgärder för avfallssortering.</p> <p>Status: Samarbetet kring Åternyttan har utökats med ytterligare tre föreningar vilket medfört att Örebro kommun nu har samarbetsavtal med totalt sex föreningar. En uppdatering av samverkansavtalet har i samband med detta gjorts med ett tydligt incitament för föreningarna att sträva mot ökade volymer material till återanvändning vilket gett bra resultat. Mängden insamlat material för återvinning under 2018 har ökat med ca 25 procent jämfört med 2017. Vidare har ett event genomförts ”Grön lördag” i samarbete föreningar och aktörer som verkar inom återanvändningsområdet. Syftet var att uppmärksamma nyttan med återanvändning och stimulera till en ökad konsumtion av begagnat.</p> <p>Under året har även insatser genomförts för att i Örebro synliggöra den nationella kampanjen ”Miljönären”. De första verksamheterna i Örebro har nu fått sin märkning och aktiviteter framöver kommer fokuseras på dels en ökad spridning av information kring kampanjen samt insatser för att utöka antalet märkta verksamheter.</p>
DN	Införa system för fordonsuppföljning	<p>Systemet för fordonsuppföljning förväntas bidra till effektivare arbetssätt och högre planeringsgrad för service av kommunens fordon. Det ska förenkla och förbättra uppföljningen av miljöstatistik, körsträckor, förbrukning och drivmedelsanvändning.</p> <p>Status: I dagsläget är systemet för fordonsuppföljning monterat i cirka 600 fordon. Fordon ska arbeta med att uppdatera fordonsregistret för dessa under kvartal 3 och 4. När detta har gjorts kommer det automatiskt att kunna förmedlas besiktninganmodan och serviceanmodan till användaren av bilen. På det sättet spar Fordonsverksamheten arbetstid och tillser att besiktningar och planerad service utförs i tid.</p> <p>Leverantören har under hösten arbetat med att säkerställa funktionaliteten för de ovan nämnda tjänsterna. Tanken är att dessa skall aktiveras under januari-februari 2019.</p>
DN	Bygga laddstationer till elbilar på kommunal mark	<p>Laddstationer till elbilar ska byggas på kommunal mark för att underlätta för människor att leva klimatsmart i Örebro.</p> <p>Status: Det har påbörjats omvärldsbevakning och kontakter har tagits med leverantörer av laddstationer.</p>

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		Det är oklart vad kommunens roll skall vara. Ska kommunen enbart upplåta plats eller skall kommunen också investera i laddstationer? Det finns ingen budget avsatt för investering i laddstolpar.
DN	Utreda möjligheten till fortsatt omhändertagande av förorenade massor i Avfalls regi efter år 2025.	Nuvarande deponi skall enligt tillstånd vara sluttäckt år 2025 och kommer därefter inte kunna användas för slutförvaring av förorenade massor som uppstår i samband med sanering av förorenad mark. För att fortsatt upprätthålla förmågan i kommunal regi att på ett kostnadseffektivt sätt fortsätta ta emot förorenade massor, behöver utredning kring alternativ plats genomföras. Status: Inledande utredning är påbörjad och ett övergripande projekt har etablerats. Resultat och förslag på lämpliga åtgärder väntas under verksamhetsåret 2019.

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om ekologiskt hållbar kommun

Tekniska förvaltningen har en stor betydelse för målet om ekologiskt hållbar kommun både genom direkt negativ påverkan och genom stora möjligheter till en indirekt positiv miljöpåverkan. Förvaltningen arbetar systematiskt med såväl de negativa som de positiva aspekterna vilket hålls ihop genom miljödiplomeringen. Förvaltningen genomgick senaste revisionen i maj i år med goda resultat. Under året har vi sett en kraftig ökning av mängden material till återanvändning genom Åternyttan och det kan konstateras att Avfalls medvetna kravställning vid upphandlingar har lett till att huvuddelen av regionala transporter av avfall samt avfallshämtning utförd numera drivs med fordonsgas.

Parkenheten har under året aktivt arbetat efter Grönstrategin intentioner om ökat ekosystemtjänstarbete och genom detta bidragit till att öka den biologiska mångfalden med utgångspunkt i grönstrategins

Trots ett gott arbete inom många av de prioriterade områdena har förvaltningen fortsatt utmaningar inom t.ex. kemikalieområdet där man ser att fokus för verksamheterna är att ha kompletta kemikalielistor och att dessa ökar i antal är ett tecken på att förvaltningen lyckas med det, men att vi har svårare att hitta ett arbetssätt för att fortsätta utfasningen och rensningen i våra kemikalielistor.

- Planerad utveckling är att förvaltningens kemikalieråd ska arbeta tillsammans för att hitta nya arbetssätt för att vi ska närma oss satta mål.

Utbytet av gatubelysningen till led-armaturer går även i år enligt plan vilket leder till att förvaltningens energiförbrukning fortsatt minskar.

Arbete utförs framgångsrikt enligt Örebro Kommuns fordonspolicy och Tekniska förvaltningens handlingsplan för hållbara transporter för att uppfylla vår klimatstrategi. Antalet lätta lastbilar som drivs med biogas och HVO100 ökar, likaså tyngre fordon som drivs med biogas och HVO100. Framförallt ökningen av antalet fordon som vi kör på HVO100 är mycket positiv. Att nå de sista procenten upp till målvärdet 75 procent

biogasdrivna personbilsregistrerade fordon 2020 ser fortsatt svårt ut, på grund av de fordonstyper som används samt att biogas endast finns att tillgå centralt i Örebro.

Fortsatt positiv utveckling av Örebroarnas sortering av sitt avfall, framförallt vad gäller matavfall. Andelen förpackningar och tidningar i restavfallet som lämnas för förbränning är dock fortfarande betydande och en förbättring nödvändig. Vidare ökar mängden material som går till förberedelse för återanvändning vilket är ett resultat av framgångsrikt samarbete med föreningarna på Åternyttan.

Beslut i frågan om insamlingsansvar för förpackningar och tidningar är nu fattat av regeringen och innebär i realiteten att ansvaret framöver än tydligare vilar på producenterna, både vad gäller operativa delar samt kostnaden för densamma. Möjligheterna för kommunal avfallsverksamhet att bedriva bostadsnära insamling av förpackningar och tidningar blir nu begränsat till att det endast kan ske på uppdrag av producenterna. Givet detta så är Avfallsverksamheten avvaktande med att se över förutsättningarna för införande av mekanisk sortering av restavfall samt med att se över förutsättningarna för införande av optisk sortering för flerfamiljsboende.

Reningsverket är i år med i flera forskningsundersökningar för att fortsätta bygga kunskaper om reningsverkens inverkan på recipienterna. Detta gäller läkemedelsrester men också till exempel flamskyddsmedel. Flamskyddsmedel är extremt långlivade i miljön och ackumuleras i människor och djur. Flamskyddsmedel orsakar hormonstörningar med cancer som följd.

- Planerad utveckling: Under hösten 2018 ansökte Reningsverket om pengar från Naturvårdsverket för utredning om hur Skebäckverket skulle kunna byggas om för läkemedelsrening. Pengar erhöles och upphandling av extern konsult som ska utföra utredningen har påbörjats.

Reningsverkets utloppskanal har i en extern utredning bedömts vara en säkerhetsrisk, att någon kunde ramla i och att det är svårt att ta sig upp på de hala kanterna. Ett alternativ var att ersätta kanalen med nedgrävda ledningar. Då det vintertid alltid är öppet vatten i kanalen så är den en viktig plats för fåglar, bland annat kungsfiskaren, när andra vattendrag fryser igen. Av den anledningen undersöktes andra alternativ. Lösningen blev ett stängsel som sattes upp i december vilket tryggar säkerheten men även till glädje både för fåglarna och många kommuninvånare.

4.1.3 Mål: Det ska vara enkelt för medborgare och företag att få kontakt med kommunen, och utbudet av e-tjänster ska öka

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Utveckling inom digitalisering. Ett större samarbete har skett mellan förvaltningarna inom programområde Samhällsbyggnad samt ett djupare samarbete med leverantörer som ex. Microsoft (kring de tjänster som de levererar till kommunen). Utveckling av nya e-tjänster inom samtliga verksamheter har fortsatt. • Fortsatt utveckling av E-tjänster kopplade till avfall vilka riktar sig till privatpersoner såväl som verksamheter o företag. Första stegen med 	<ul style="list-style-type: none"> • Inom Avfall behöver fokus på åtgärder för övergång från pappersfakturer till E-fakturor behöver tydliggöras. • För en lyckad implementering/drift av nya digitala tjänster krävs ett djupare samarbete med utvalda leverantörer. Detta måste vi intensifiera för att säkra att vår digitala strategi kan genomföras. • Det förvaltningsövergripande projektet Förbättrad, förebyggande kommunikation kring

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<p>integration till Örebro kommuns ”Mina-sidor” är genomfört, avsikten är en förbättrad användbarhet.</p> <ul style="list-style-type: none"> Informationsspridning om vad som gäller vid SMS-utskick vid vattenläckor och planerade avstängningar genomfördes för att uppmärksamma fler på hur det fungerar. Detta gick under året ut via orebro.se, Facebook, Landsbygdsnytt, Öbo:s kundtidning Boinsikt samt i brevtskick inför grävjobb. 	<p>gatuarbeten har varit pausat under hela året på grund av avsaknad av projektledarresurser. Viktigt att projektet drar igång igen.</p>

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
DN	Avfalls kundmätning företag (NKI)				
	- Totalt	81	79	-	-
	- Kvinnor (för få svarande 2016, inget resultat)	73	-	-	-
	- Män	82	80	-	-
DN	Avfalls kundmätning privatpersoner (NKI)				
	- Totalt	83	83	-	-
	- Kvinnor	87	82	-	-
	- Män	80	83	-	-
DN	Fordons kundmätning Vagnpark (from 2018 NKI)				
	- Totalt	96.6	-	75	75
	- Kvinnor	-	-	75	75
	- Män	-	-	76	75
DN	Fordons kundmätning Verkstad (NKI)				
	- Totalt			92	75
	- Kvinnor			86	75
	- Män			94	75
DN	SCB:s medborgarundersökning (betygsindex)				
	Gator och vägar				
	- Totalt	56	57	54	öka
	- Kvinnor	54	57	52	öka
	- Män	58	56	55	öka
	Gång- och cykelvägar				
	- Totalt	60	60	56	öka
	- Kvinnor	56	60	55	öka
	- Män	63	60	58	öka
	Vatten och avlopp				
	- Totalt	80	74	77	öka
	- Kvinnor	79	75	77	öka
	- Män	81	73	76	öka
	Renhållning och sophämtning				
	- Totalt	68	70	67	öka
	- Kvinnor	66	70	68	öka

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
	- Män	70	69	67	öka
PN	Servicegaranti: Snöröjning på gång-, cykel- och körbanor (procent). Snöröjning ska påbörjas på gång och cykelvägar efter avslutat snöfall vid minst sju cm djup. På körbanor påbörjas snöröjning efter avslutat snöfall vid minst tio cm djup. Röjning ska vara avslutad inom tolv timmar.	100	100	100	100
PN	Servicegaranti: Ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrade (procent). Ansökan om parkeringstillstånd för rörelsehindrade ska handläggas inom fyra veckor.	100	100	100	100
PN	Servicegaranti: Potthål (procent) Potthål på körbanor samt gång och cykelvägar ska lagas inom fem dagar från det att anmälan kommit in till kommunen.	98	100	99	99
PN	Servicegaranti: Tillgång till vatten inom tre timmar (procent). Vid vattenläcka inom det område där kommunen ansvarar för vatten och avlopp.	100	100	100	100
PN	Servicegaranti: Tillgång till vatten i kranen inom 24 timmar (procent). Vid vattenläcka inom det område där kommunen ansvarar för vatten och avlopp.	100	100	100	100
PN	Servicegaranti: Ordrar (procenten visar totalt antal utförda ordrar av beställda tjänster). Inom fem arbetsdagar efter registrerad beställning (ärende) ska kund få servicen utförd för nedanstående tjänster (varje beställning genererar en order): - Kärthantering (ny utställning, ändring av storlek och utökning av antal) - Containerutställning - Utkörning av påsar och sorteringsutrustning - (verksamheter och flerfamiljshus) Utkörning tillbehör för el-avfallshämtning	98,8	97,9	99,1	98

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
PN	Utöka antalet e-tjänster och andra digitala metoder och arbetssätt för effektivisering och hög kvalitet i leveransen till mottagare av tjänsterna internt och externt	Målet är att i allt större utsträckning ha helt digitala kedjor och att uppmuntra användningen e-tjänster. Antalet e-tjänster utvecklas successivt. Inom programområdet arbetar alla förvaltningar med att identifiera behov och möjligheter för digitala lösningar som ett led i att skapa en sammanhållande samhälls-byggnadsprocess för den växande staden.

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
		<p>För programområdet har tre gemensamma utvecklingsområden identifierats: den smarta staden, digital dialog och digital samhällsbyggnadsprocess.</p> <p>Status: Fordon fick beviljat medel från Digitaliseringskommittén för en förstudie till projektet "Klimatsmart fordonsstyrning". Förstudien är klar men tyvärr beviljades inga pengar från Digitaliseringskommittén. Arbetet fortsätter med egna resurser från programområdet då behovet av att utveckla ett rationellt IT-stöd är stort och akut.</p> <p>Inom Park och gata pågår planering och förarbete att införa en digital tjänst för företag med markavtal att anmäla grävningar på allmän platsmark, med publik vy och öppna data.</p> <p>Vatten och avlopp håller på att byta ut mekaniska vattenmätare till ultraljudsmätare. Mätningen blir både bättre och mer noggrann och kunden får korrekta avläsningar oftare.</p> <p>Flertalet e-tjänster har utvecklats inom förvaltningens verksamheter såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utveckling av e-tjänst för beställning av cykel inom Fordon pågår. • Däckbyte sommar/vinter inom Fordon har utvecklats för att passa kundernas olika önskemål. Nu finns även möjligheten att boka tid digitalt som ett komplement till drop-in. • Inom Vatten och avlopp har befintliga e-tjänster utvecklats och förenklats, och möjligheten att logga in med BankID istället för med personnummer och kundnummer lanserades i oktober 2018. Via en fakturabilaga uppmanades befintliga kunder inom Vatten och avlopp att byta över till e-faktura, e-postfaktura eller autogiro vilket fick bra genomslag. Även om merparten av kunderna fortfarande får pappersfakturer, ser vi ändå att trenden över de senaste åren visar på en ökning av de digitala betalsätten • Utveckling av e-tjänst för servisanmälan har påbörjats, lansering sker 2019. • Möjligheten till SMS och e-post avisering inför byte av fosforfällor i enskilda avlopp har införts under 2018. • Flytt av vissa e-tjänster för Vatten- och avlopp och Avfall till Min Sida på Örebro kommuns hemsida har påbörjats. Detta innebär en avsevärd förbättring av tydlighet och användarvänlighet för

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		våra kunder (villaägare, fastighetsägare, verksamheter, etc.), man får en ingång. <ul style="list-style-type: none"> • Ansökan för en förening, verksamhet eller företag att bli "Miljönärsmärkt" finns idag tillgängligt som en e-tjänst.
DN	Ta fram en långsiktig handlingsplan för digitaliseringsutvecklingen inom Tekniska förvaltningen	Tydliggöra förvaltningens arbete kring digitalisering med bland annat införandet av Office 365, arkivering av dokument, säkerställande av GIS-miljön, digitalisering av arbetsflöden och externa tjänster. Förväntad påverkan är att kunder och medborgare får ökad tillgänglighet och bättre service genom fler digitaliserade processer samt att entreprenörer får en effektivare informationsförsörjning och bättre tillgänglighet. Chefer och medarbetare får bättre förutsättningar för samarbete genom nya digitala verktyg och bättre förutsättningar för att arbeta mobilt där man är. Dessutom ger det bättre informationshantering med nya funktioner för att skapa, lagra och dela dokument och en bättre sökbarhet och enklare tillgång till dokument och ritningar med olika typer av digital utrustning. Digitalisering bidrar till färre pappersutskrifter och därmed minskad miljöpåverkan. Status: Inom ramen för Projekt TF 2.0 finns planerade utvecklingsaktiviteter med olika tidshorisonter. I projektplanen för TF 2.0 finns flera påbörjade och planerade utvecklingsaktiviteter som exempelvis nytt systemstöd för hantering av ritningar, dokumenthantering i Office 365, arbetsgrupp planeras för kravställning på mobil teknik för användning på fältet. En projektledare har rekryterats med ett tvåårigt förordnande.

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om tillgänglighet/digitalisering

Digitalisering

En projektledartjänst med ett långsiktigt uppdrag att leda digitaliseringsresan har tillsatts under hösten. Tjänsten ska se till att förvaltningens arbete med digitalisering sker systematiskt och samordnat inom förvaltningen och synkat med programområdet och kommunen i övrigt.

Digitaliseringsarbetet har dels bedrivits genom utveckling av e-tjänster för medborgarna enligt utvecklingsuppdrag ovan och dels inom ramen för Projekt TF 2.0. Projektet har i huvudsak två drivkrafter för digitaliseringen. Målbilden är en effektivare vardag för chefer och medarbetare som ska bidra till det övergripande målet – en enklare vardag för medborgarna. Inom ramen för projektet har viktiga utvecklingsområden identifierats och

aktiviteter är påbörjade eller planerade. Flytten till Citypassagen förutsätter en förflyttning mot effektivare arbetsflöden och tjänster med stöd av digital teknik. En successiv anpassning till ett flexibelt och aktivitetsbaserat arbetssätt för hela förvaltningen med bland annat en digital hantering av ritningar och dokument för verksamhetens dagliga behov. TF 2.0 ingår delvis i ett samhällbyggands projekt för dokumenthantering för att bidra men även verka för programgemensam hantering av ritningar och dokument.

Följande hinder och svårigheter behöver hanteras för att dels kunna öka takten i digitaliseringen och dels ta befintliga digitala lösningar till en ny och effektivare nivå:

- Stöd saknas från digitaliseringsutvecklare med kompetens att kunna bidra med analyser av process och information, kravställning mm i förstudier inför anskaffning av nytt eller förändrat systemstöd
- Stöd saknas från kompetens motsvarande lösningsarkitekt för migrering till ny och förbättrad filtjänst med dokumenthantering i Sharepoint
- Digital signering är en efterfrågad funktion för att rationalisera hanteringen av avtal med kunder och leverantörer samt olika dokument inom områden personal och ekonomi som idag kräver fysisk underskrift.
- Bättre stöd för integrationer skulle ge mera rationell administration av e-tjänster som idag levererar tjänstens information till en funktionsbrevlåda istället för direkt till mottagande system.

Personuppgiftslagen (PUL) upphörde den 25 maj och ersattes av Dataskyddsförordningen som bygger på EU-direktivet General Data Protection Regulation (GDPR). Ett antal personuppgiftsbiträdesavtal är tecknade med våra systemleverantörer och entreprenörer för att säkerställa att personuppgifter hanteras korrekt enligt de skärpta bestämmelserna i Dataskyddsförordningen.

Kundmätning

Enheten Vagnpark inom Fordon har under året genomfört en helt ny fördjupad kundmätning som tagits fram tillsammans med Sweco. Mätningen visar på ett gott resultat och enheten har fått detaljerade synpunkter att analysera och arbeta med förbättringar kring. Vagnpark planerar att fortsättningsvis genomföra kundmätning med samma enkät, vartannat år.

Även enheten Verkstad inom Fordon har under året genomfört en helt ny fördjupad kundmätning. Även denna kundmätning visar på ett mycket gott resultat och gett enheten ett bra underlag att analysera och arbeta vidare med.

- Planerad utveckling: För Verkstadens kundmätning önskas ett högre antal respondenter och kundmätningen planeras därför genomföras även 2019.

Tidigare planerad kundmätning inom Avfall kommer inte att genomföras i år då resultat från tidigare genomförda kundmätningar bedöms som aktuella fortfarande.

Under året har Park och Gata använt information som kommer via felanmälsystemet DeDU till grund för förbättringsområden. Som exempel har vi under pågående vintersäsong tagit in information från DeDu kring områden som upplevs mer hala än andra, det vill säga där fler felanmälningar inkommit än vanligt och utifrån denna information optimerat våra rutter. Verksamheten har dessutom prioriterat om pågående arbete när man sett att det kommit in flera anmälningar inom samma område och därmed omfördelat resurser och insatser utifrån denna information. Utifrån felanmälningarna som inkommer via DeDu har verksamheten även kunnat se att arbetsmetoder effektiviserats och förbättrats i och med att felanmälningar minskat.

Exempel på detta är förändringar av sopsaltdistrikt, säkerställa sandupptagningsområden, kommunikation med entreprenörer och omfördelning/omprioritering av resurser- och eller områden.

- Planerad utveckling är att under 2019 ska verksamheten se vilken typ av statistik från DeDu som skulle kunna ge en grund till underlag för förbättringsområden. Utifrån detta ska Park och gata besluta om vad som ska mätas.

4.1.4 Mål: Medborgarna i Örebro kommun ska ha tillgång till bra kommunikationer

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om bra kommunikationer i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Fortsatt lågt antal rapporterade trafikolyckor där gående eller cyklande varit inblandade med motorfordon. • Med bättre samordning och information kring grävning/schaktning i Örebro har klagomålen minskat. • Park och Gata har utökat sopsaltdistriktet under vinterhalvåret, vilket har medfört att det underlättar för medborgare att ta sig fram i staden med cykel eller som fotgängare. 	<ul style="list-style-type: none"> • Antalet registrerade singelolyckor i trafiken för gående och cyklande har under senaste åren ökat och främst är det halkolyckor som de råkar ut för på snö, is eller grus. • Utveckla mötesstrukturer kring grävning och schaktning samt införandet av ”nystart”. • Planering och förarbete pågår att införa en digital tjänst för företag med markavtal att anmäla grävningar på allmän platsmark, med publik vy och öppna data.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		
PN	Färdigställa och påbörja implementering av handlingsplan för hur kommunen kan påverka resvanorna.	Vi vill få med samverkan med privata näringslivet för att påverka dess anställda. Uppdragsdirektiv är framtaget färdigställs tills årsskiftet 2017/2018. För att få större utväxling på de insatser som görs på trafikområdet ska kommunen arbeta mer förebyggande med åtgärder som minskar efterfrågan på resor och transporter. En strategi för hur kommunen kan påverka resvanorna ska tas fram och börja implementeras under 2018. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget. Status: Uppdraget ligger på Stadsbyggnad. Tekniska förvaltningen bidrar med sin kompetens på möten i processen och i genomförandet.
PN	Fortsätta arbetet med omvandling från trafikleder till stadsgator	I enlighet med investeringsprogram. Ett syfte är att alla trafikslag kan samsas i en mer hållbar trafiklösning. Ombyggnationen av Trädgårdsgatan är klar. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget. Status: Uppdraget ligger på Stadsbyggnad. Tekniska förvaltningen bidrar med sin kompetens på möten i processen och i genomförandet.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		
PN	Fortsatt utveckla området runt Södra station.	<p>I syfte att göra stationsområdet säkrare och skapa ett centrum för bättre möjlighet för resandeutbyte. Läsbara boxar utreds, prioritering är förbättring av cykelparkeringar. Arbetet med detaljplan för området kring Södra station pågår. Vidare dialog kring Södra station förs med Trafikverket. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.</p> <p>Status: Uppdraget ligger på Stadsbyggnad. Under hösten har projektet med att bygga en gångbro över spåren har påbörjats.</p>
PN	Breddning av Skebäcksbron påbörjas.	<p>I syfte att i framtiden få plats med både trygga gång- och cykelvägar och med två filer för biltrafiken. Påbörjas under hösten 2018. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.</p> <p>Status: Uppdraget ligger på Stadsbyggnad. Projektet har påbörjats under hösten och ska vara klart våren 2019.</p>
PN	Arbetet med områdesvisa handlingsplaner för mer hållbar trafik inleds	<p>Områdesvis forma åtgärder för att driva påverkansarbete för ökad andel hållbara transporter och ökad trafiksäkerhet med fokus på barn och unga. Arbetet ska inledas under 2018. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.</p> <p>Status: Områdesvisa handlingsplaner har ej ännu genomförts. I inledningen av uppdraget var detta mål och syfte otydligt vilket gjorde att Tekniska förvaltningen och Stadsbyggnad hade olika bilder. Arbetet har avstannat. Men Tekniska förvaltningen arbetare vidare med att jobba utifrån den syn som förvaltningen hade på uppdraget.</p> <p>För bättre trafikmiljö har hastighetsdämpande åtgärder gjorts på Vaktelvägen vid Dahlandergatan, Studievägen vid Linfrögatan, förbättrade passager på Karlsgatan, utökad och förbättrad belysning på vägen in till Lugnets IP i Adolfsberg, på gång- och cykelbanor har de olika trafikslagen separerats i Västhaga och genom Brunnsgärdet samt genom Rosta, hastighetsdämpande åtgärd vid passage över Kyrkvägen vid Lillåns skola, ett trafikfarligt övergångsställe vid Hovsta centrum har tagits bort och gående hänvisas till den säkra bron, beställning lagd för att stänga ute obehörig trafik på Östra och Västra Vintergatan där det under lång tid varit problem med fordonstrafik och höga hastigheter, tillfälliga hastighetsdämpande åtgärder har gjorts på Kåvivägen, Tulpangatan, Skiffergatan, Mineralgatan med flera för att utvärdera effekten innan permanent byggnation. Bilspärrar har bland annat satts upp på</p>

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
		Berggatan, runt Brukets skola i Markbacken samt vid Engelbrektskolan för att hindra bilar att åka på GC-banor.
PN	Fortsatt skapa trygga och tillgängliga lösningar för cyklister och gående i stad och landsbygd	<p>I enlighet med investeringsprogrammet. Samarbete med Trafikverket och Region Örebro län. PNS ansvarar för nya åtgärder, TN för befintliga. Fortsatt genomförande av investeringsobjekt som främjar gående och cyklister. Bland annat fortsatt utbyggnad av huvudcykelstråken. Kundnöjdhet har ökat. Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.</p> <p>Status: Trafiksäkerhetshöjande åtgärder utförts på Grindgatan där två passager i anslutning till busshållplatserna utformats med mittrefuger, busskuddar och förbättrad passagebelysning. Även passage över Studievägen vid Kumminvägen har förbättrats för gående och cyklande. På Ringstorpsvägen som fått mycket genomfartstrafik till konstgräsplanen på Pettersbergs IP har avsmalningar gjorts för att anpassa vägen till hastighetsbegränsningen. Under hösten kommer 2018 års trafiksäkerhetsinvesteringar byggas. Just nu ser det ut som att vi är i fas med projektering och byggnation för det planerade. Finns en risk att brist på projektledare/projektörer kan försena något objekt.</p>
PN	Fortsatt ökad kundnöjdhet vad gäller vinterväghållning och sandupptagning	<p>Genom en fortsatt samverkan med fastighetsägare och medborgare. Våra cykelvägar ska ha hög prioritet, både av jämställdhets- och miljöskäl.</p> <p>Status: Det har varit en positiv utveckling med vinterväghållningen gällande metoden sopsaltnings. Sopsaltdistriktet har utökats för att öka framkomligheten för cyklister och fotgängare. Det har skett kontinuerlig utveckling av distriktet utifrån nyttjande samt proaktivt arbete inför säsong för att optimera sopsaltningsrutterna. Medarbetare har fortbildats och det har även skett kompetensutbyte och nätverkande mellan andra kommuner.</p>
PN	Gatuarbeten ska samordnas bättre och genom effektivare metoder ska framkomligheten öka	<p>Grävningar ska samordnas internt så att kommunens egna och externa aktörers grävningar utförs på tid och på sådant sätt så att störningen för Örebroarna minimeras. Takten på återställning ska ökas och informationen ska förbättras till örebroarna, exempelvis med bättre skyltning och webblösningar där alla kan se vilka gator som är tillfälligt avstängda och vilka grävarbeten som är planerade framöver.</p> <p>Status: En digital informativ publik kartvy över pågående och planerade grävarbeten i Örebro är</p>

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
		<p>planerad att vara i drift under 2019, men samarbetsavtalen är i dagsläget inte klara ännu.</p> <p>Uppdraget fortlöper, men det dock är det för tidigt att se några effekter. Olika möten har inrättats för att effektivisera och kvalitetssäkra processerna kring grävningsarbeten. Dels ett schaktremissmöte för att förhindra att gatan blir uppgrävt vid flera tillfällen. Representanter från Park och gatan, Vatten- och avlopp samt Stadsbyggnad deltar. Dels trafikavstängningsgruppen för att samla alla interna projekt och diskutera/planera när i tid de får vara igång. Representanter från Park och gata och Stadsbyggnad deltar. För att få en maximal effekt behövs den digitala kartvyn där alla externa och interna projekt är samlade.</p> <p>För att inte behöva gräva upp gator mer än nödvändigt har kravet från schaktremissgruppen varit att tryckning och borrning skall användas i de fall det är möjligt. Kravet har mottagits positivt från de grävande verken. En begäran har också lämnats att få anställa ett par kontrollanter, som skall ha som uppdrag att vara rådgivande men också kontrollera att trafikavstängningarnas tider och regler, så som ex skyltning, godkända tillstånd osv. hålls i samband med gatuarbeten.</p> <p>På Vatten och avlopp läggs nu ett ökat fokus på information om hur framkomligheten påverkas vid våra grävjobb. Detta tas med i brevtvskick samt projektsidor på orebro.se. Vid projekt med större påverkan på framkomligheten skickas pressmeddelande och/eller information även ut i sociala medier. Vi lyfter upp hur framkomligheten påverkas för fordonstrafik, cyklister och fotgängare samt närliggande busshållplatser för att underlätta för de orebroare som bor/verkar/passerar i det berörda området.</p>

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om bra kommunikationer

En digital informativ publik kartvy över pågående och planerade grävarbeten är ännu inte i drift. Anledningen till detta är avsaknaden av samarbetsavtal mellan Göteborgs stad och Örebro kommun. För närvarande har förvaltningen ett färdigt förslag till avtalstext, men Göteborgs stad har inte ännu inte godkänt detta. Skälet till detta är att Göteborg stad har gjort en omorganisation på sin IT-avdelning, tillsatt en ny IT-chef, sagt upp konsultavtal samt att de känner att de har mycket att göra inom ramen för Västlänken. Innan avtalet är påskrivet av båda parter, kan inte arbete med att anpassa systemet för

Örebro starta. Under januari 2019 kommer vi att få vi besked från Göteborg stad om de vill påbörja samarbetet nu eller om de vill att Örebro kommun fortsätter på egen hand.

För att förbättra samordning kring gatuarbeten har Park och gata inrättat olika möten för att effektivisera och kvalitetssäkra processerna kring grävningsarbeten.

- Planerad utveckling: Strukturen måste förbättras och mål och syfte måste klargöras bättre så alla förstår sina roller och mandat. Arbetet förbättras succesivt.
- Planerad utveckling: Samarbetet med kommunikationsavdelningen behöver förbättras och kontinuerligt samarbete kring önskemål, struktur kommer att ske med start i början av januari 2019.

Vatten och avlopps arbete med förbättrad kommunikation vid förnyelse av ledningsnätet har fortgått under året. Syftet är att tidigare och tydligare informera de som påverkas. Månadsmöten, kommunikationsplanering och utveckling av arbetssätt fortgår. Nu kommuniceras hur framkomligheten påverkas vid grävjobben ut på ett mycket tydligare sätt, där vi även anger alternativa färdvägar eller busshållplatser. Hösten 2018 rekryterades en ny resurs i form av en handläggare med inriktning kommunikation som i första hand ska stötta Ledningsnät med detta fortsatta arbete. Tjänsten är tillsatt och den nya medarbetaren börjar i januari 2019. Det ger också utrymme för ett ökat fokus på utvecklad kommunikation även kring läckor och planerade vattenavstängningar.

Sopsaltdistriktet har utökats för att öka framkomligheten för cyklister och fotgängare. I samarbete med Trafikenheten på Stadsbyggnad, Gata och trafik och Cykelfrämjandet så har det identifierats viktiga stråk där det är en hög nyttjandegrad av cyklister/fotgängare. Utifrån denna information planerades förra säsongens sopsaltdistrikt. Arbetet kring prioritering av distriktet samt arbetet kring vinterväghållning sker löpande under säsongen och förändras utifrån förutsättningar och väderlek. Resultatet av planeringen, det proaktiva arbetet och samarbetet över gränser visar på en ökad tillgänglighet och nöjda cyklister.

Planerad utveckling inför vintersäsongen var att utvärdera förgående år för att skapa ännu högre standard på våra gång- och cykelstråk. Detta skulle göras tillsammans med bland annat andra verksamheter i kommunen som har uppdrag att ha koll på trafikflöden, föreningar (cykel), utifrån statistik från STRADA samt expertkunskap i verksamheten. Möten har under hösten skett med andra enheter i kommunen, där information inhämtats kring hur hårt trafikerade gång – och cykelbanorna är och hur en prioritera av sopsaltningsstråk behöver göras.

4.1.5 Mål: Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Bedömningen är att Tekniska nämnden åtagande att bidra till utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare delvis är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Medarbetarenkäten visar att åtta av tio medarbetare tycker att sitt arbete känns meningsfullt. • Ökat samarbete med Förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete genom bland annat Tullängsskolan och Avfallsverksamheten i syfte att kompetensutveckla några personer för att på sikt komma i arbete som chaufför av tunga fordon. 	<ul style="list-style-type: none"> • Strategiskt arbete kring att öka förutsättningarna för ett hållbart medarbetarengagemang. • Långsiktig och strategisk planering kring kompetensförsörjning. • Tydliggöra den röda tråd som går från ÖSB ända ned till enheternas handlingsplan för att öka känslan av meningsfullhet och sammanhang hos medarbetarna.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Anställningstrygghetsindex för avfallsverksamheten ökar markant för helåret 2018 jmf. med 2017, framförallt ett resultat av ändrade anställningsformer inom ÅVC-gruppen 	

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
KS	Andel enheter med HME-värde på minst 78 (procent) *	52	31	24	öka
KS	Anställningstrygghetsindex				
	- Totalt	87	89	89	öka
	- Kvinnor	89	89	90	öka
	- Män	87	88	89	öka
KS	Andel chefer som har mellan 10 - 30 medarbetare (procent) **				
	- Totalt	50	55	53	bibehålla
	- Kvinnliga chefer	17	67	-	bibehålla
	- Manliga chefer	33	50	-	bibehålla
DN	Hållbart medarbetarengagemang (HME) Övergripande index				
	- Totalt	76	72	71	öka
	- Kvinnor	79	73	73	öka
	- Män	75	72	70	öka
DN	Hållbart medarbetarengagemang - Delindex Motivation				
	- Totalt	74	72	71	öka
	- Kvinnor			74	öka
	- Män			70	öka
DN	Hållbart medarbetarengagemang - Delindex Ledarskap				
	- Totalt	77	72	69	öka
	- Kvinnor			75	öka
	- Män			67	öka
DN	Hållbart medarbetarengagemang - Delindex Styrning				
	- Totalt	77	72	71	öka
	- Kvinnor			70	öka
	- Män			72	öka
DN	Andelen medarbetare som utsatts för kränkande särbehandling (mobbing, sexuella trakasserier samt diskriminering) av kollega/chef under de senaste 12 månaderna? (procent)				
	- Totalt	6	7	15	minska
	- Kvinnor	9	10	14	minska
	- Män	5	6	14	minska
DN	Andel anställda kvinnor (procent)	25	27	28	öka

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
DN	Andelen grönt, gult och rött i checklista för systematiskt arbetsmiljöarbete (procent) ***	-	-	grönt 81 gult 17 rött 2	öka

Kommentarer till indikatorernas utfall

* För 2018 avser svarsgrupp totalresultaten för respektive chef, vilket medför ett lägre antal svarsgrupper jämfört med tidigare år.

** En närmare granskning av indikatorns utfall visar att förvaltningen inte har några chefer som har mer än 30 medarbetare. Förvaltningens chefer har antingen 10–30 medarbetare (53 procent) eller färre än 10 medarbetare (47 procent).

*** Checklistorna sammanställdes endast på verksamhetsnivå och inte förvaltningsnivå år 2016 och 2017.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
DN	Införa projektstyrningsmodellen Projektil som ett stöd vid arbete med projekt och uppdrag inom förvaltningen	<p>Ta fram en flerårsplan kring införande av projektstyrningsmodellen Projektil på förvaltningen innehållande bland annat tidplan för utbildning, och implementering. Projektil ska bidra till förbättrad kvalitet för projekthanteringen. Arbetssättet skapar tydlighet och transparens för verksamhetens uppdrag och projekt.</p> <p>Status: Projektil är ett arbetsverktyg som används vid behov i vissa projekt inom förvaltningen. Bland annat i enheterna Projektering inom Park och gata och enheten Planering inom Vatten och avlopp. Det har inte tagits fram någon utbildningsplan med avvaktn på en central/programöverskridande utbildning.</p>
DN	Fortsatt arbete med att kartlägga, dokumentera och implementera förvaltningens prioriterade arbetsprocesser.	<p>Fortsatt arbete kring att kartlägga och dokumentera förvaltningens prioriterade arbetsprocesser samt implementering av dessa i verksamheten. Processkartläggning är en förutsättning för att kunna utveckla digitala flöden (ex e-tjänster). Arbetet ger en kvalitets-säkring och effektivisering av arbetssätt, lärande samt samarbete över förvaltnings- och verksamhetsgränser. Ger ett helhetsperspektiv utifrån ett kund- och medborgarperspektiv.</p> <p>Status: Inom förvaltningen har det identifierats utvecklingsområden där arbetsprocesser behöver förbättras. Under 2018 har några utvecklingsområden börjat kartläggas för att arbetas igenom och tydliggöras. Processkartläggning kommer att fortsätta under 2019 inom respektive verksamhet.</p>
DN	Fortsatt utveckling och implementering av den förstärkta årsprocessen.	<p>Den "Förstärkta årsprocessen" är en utökad process inom Tekniska förvaltningen utifrån Örebro kommuns styr- och uppföljningsmodell. Processen syftar till att skapa ett systematiskt arbetssätt för styrning, planering och uppföljning. För medarbetaren ska processen bidra till en känsla av</p>

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		<p>delaktighet, engagemang och förståelse för sina arbetsuppgifter och roll på förvaltningen.</p> <p>Status: Flera verksamheter har arbetat med Mål- och aktivitetsplan samt handlingsplaner under året. Under hösten genomförde merparten av förvaltningens verksamheter ”Uppföljning med analys” och förvaltningens ledningsgrupp genomförde ”Ledningens genomgång”. Resultatet av dessa aktiviteter blev en handlingsplan för förvaltningens ledningsgrupp med uppdrag som ska genomföras under 2019. Underlaget utifrån aktiviteterna fungerar även som underlag till verksamheternas verksamhetsplanering inför 2019.</p>
DN	Översyn av Tekniska förvaltningens varumärke	<p>Förvaltningens varumärke kommer att revitaliseras och kommuniceras internt inom förvaltningen. En kommunikationsplan för förvaltningens externa varumärkesbudskap ska tas fram. Förvaltningens varumärke ska vävas ihop med kommuns varumärke. Ett förtydligande av förvaltningens varumärke ska höja effekten av förvaltningens arbete kring attraktiv arbetsgivare samt stärka kommunens varumärke kring förvaltningens tjänster till örebroarna.</p> <p>Status: Planerad översyn av förvaltningens varumärke har skjutits fram och ska genomföras under 2019.</p>
DN	Stärka Tekniska förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare	<p>Fokus kommer att läggas på åtgärder för att attrahera och behålla personal genom att bland annat stärka medarbetarens upplevelse av samhörighet och trivsel på förvaltningen. Arbetet kommer att integreras med arbetet kring förvaltningens varumärke. Bidrar till att öka medarbetarnas känsla av samhörighet och tillhörighet samt bidra till att medarbetaren trivs, känner stolthet och upplever att man arbetar på en attraktiv och spännande arbetsplats. Det ska också ge bättre förutsättningar för ett gränsöverskridande samarbete inom förvaltningen för att nå våra mål.</p> <p>Status: I september anordnades en gemensam förvaltningsdag med föreläsning och tipspromenad.</p> <p>Planerade uppdrag och aktiviteter utifrån målsättningen Attraktiv arbetsgivare och behålla/rekrytera personal har fått skjutas fram då andra uppdrag har behövts prioriteras inom förvaltningen. Fortsatt arbete utifrån detta behöver prioriteras 2019 inte minst utifrån perspektivet att säkra kompetensförsörjningen framöver.</p>

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		
DN	Utveckla ledarskapet inom förvaltningen utifrån Örebro kommuns ledarplattform - Sveriges viktigaste chefsjobb	Förvaltningen ska göra en kulturreja för att leda för resultat och utveckla ledarskapet utifrån ledarplattformen. Säkra chefer som trivs och känner sig trygga i sin chefsroll skapar en tydlighet, motivation och arbetsglädje hos medarbetarna. Status: Arbetet kring chefsutveckling utifrån ledarplattformen har inte genomförts då andra uppdrag har behövts prioriteras inom förvaltningen.
DN	Införa ett aktivitetsbaserat arbetssätt inom Tekniska förvaltningen	Hela Tekniska förvaltningen ska övergå till ett aktivitetsbaserat arbetssätt (även om endast delar av förvaltningen kommer att flytta till Citypassagen 2019). Uppdraget bidrar även till målet ”Örebro kommun ska nyttja sina lokaler på ett effektivt sätt”. Status: En del av förvaltningens medarbetare kommer att gå över till ett aktivitetsbaserat arbetssätt i samband med flytten till Citypassagen våren 2019. Ett aktivitetsbaserat arbetssätt förutsätter goda tekniska hjälpmedel och goda digitala samarbetsytor. I och med införandet av Office 365 där så gott som alla datorer fått den nya plattformen finns de tekniska förutsättningarna till ett sådant arbetssätt. Förvaltningen behöver nu fokusera på hur vi på bästa sätt nyttjar den nya tekniken. Ett annat fokusområde är hur man samarbetare och leder i en aktivitetsbaserad miljö

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om attraktiv arbetsgivare

En bra arbetsgivare skapar en bra verksamhet. Genom att öka medarbetares förutsättningar för ett hållbart medarbetarengagemang, HME, ökar förutsättningarna för ett bra resultat i verksamheten, det möjliggör en bra arbetsmiljö, att behålla befintliga medarbetare och att attrahera nya medarbetare. Medarbetarenkäten mäter förutsättningar för ett hållbart medarbetarengagemang. Förvaltningens HME-värdet sänktes under 2018 från 72 till 71. Under året har förvaltningen haft ett stort fokus kring digitalisering. Detta i kombination med bland annat ändrad sammansättning av förvaltningens ledningsgrupp och andra organisatoriska frågor som haft stor påverkan, har gjort att flera övergripande planerade uppdrag och aktiviteter utifrån målsättning ”attraktiv arbetsgivare” har fått skjutas framåt. 2018 års HME-värde prognostiserades därför vid delårsavstämningen till att endast bibehållas med anledning av att arbete kring ledarutveckling och verksamhetsstyrning inte utvecklats i önskad takt under året.

Digitaliseringsarbetet är emellertid något som förväntas stärka förvaltningen som en attraktiv arbetsgivare och ge bra arbetsförutsättningar för såväl medarbetare som ledare. En del av cheferna och medarbetarna inom Tekniska förvaltningen kommer under våren att flytta till nya lokaler anpassade för ett aktivitetsbaserat arbetssätt. Förväntan är en högre effektivitet, lättare att rekrytera, mer effektiva arbetssätt och mer gränsöverskridande samarbete. I övergången till ett aktivitetsbaserat arbetssätt är en anpassning till arbetsverktygen i Office 365 en förutsättning för en effektiv arbetsvardag

och samtliga medarbetare har börjat att arbeta i arbetsverktygen. Ledarskapet i en aktivitetsbaserad miljö är annorlunda än i traditionella cellkontor. De chefer som ska flytta till Citypassagen kommer bli först ut att utveckla och anpassa sin ledarförmåga till den nya miljön.

- Planerad utveckling: Inom projektet Citypassagen planeras åtgärder för att stärka cheferna i detta. Dessa chefers erfarenheter är viktiga när aktivitetsbaserat arbetssätt omfattar hela Tekniska förvaltningens som arbetsplats.

Utvecklingen av förvaltningens styrning utifrån den Förstärkta årsprocessen har fortsatt under året i samtliga verksamheter och i förvaltningens ledningsgrupp. Processens utveckling går framåt men har inte nått den förväntade effekten utifrån syftet om ett systematiskt arbetssätt för styrning, planering och uppföljning. En bättre förankring av processen samt en tydligare styrning och uppföljning från förvaltningens ledning är nödvändig.

- Planerad utveckling är att skapa en tydligare beskrivning och förankring av den Förstärkta årsprocessen med tydlighet kring syfte, innehåll och tidsramar samt fortsätta utveckla delarna i processen.

Tekniska nämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare fri från kränkande särbehandling och erbjuda en trygg och säker arbetsmiljö. Indikatorn som visar antalet medarbetare som utsatts för kränkande särbehandling av kollega/chef under de senaste 12 månaderna, visar ett sämre resultat 2018 jämfört med 2017.

- Planerad utveckling: Tekniska förvaltningens ledningsgrupp kommer att utreda resultat vidare och planera för åtgärder.

Kompetensförsörjning fortsätter vara en strategiskt viktig fråga för förvaltningen. Det är fortfarande svårt att rekrytera och behålla vissa yrkesgrupper, framför allt ingenjörer och projektledare. I verksamheternas kartläggning och planering av framtida kompetens så har det identifierats nya svårrekryterade grupper. Tekniska förvaltningens förmåga att identifiera, ta till vara och utveckla medarbetarnas kompetens är av stor betydelse för den egna kompetensförsörjningen, nu och framåt.

- Planerad utveckling: Under våren 2019 kommer det genomföras workshops inom kompetensförsörjning Säkra kompetensen, på verksamhet -och förvaltningsnivå. Syfte med dessa är att kartlägga nuläge, utmaningar på sikt och ta fram riktade aktiviteter utifrån utmaningarna förvaltningen står inför gällande sin kompetensförsörjning. Fler aktiviteter och idéer kring kompetensförsörjning har lyfts till ledningsgruppen och som kommer tas om hand inom ramen för workshopen.

Förvaltningens fordonsverkstad behöver rekrytera erfarna fordonstekniker med inriktning på tunga fordon och det är idag mycket svårt att rekrytera till denna yrkesgrupp. Förvaltningen är beroende av denna yrkesgrupp för att kunna ha fungerande fordon och maskiner för att utföra våra tjänster och uppdrag till medborgarna. Vid en workshop under våren, med syfte att äska pengar från kommungemensamma medel för kompetensförsörjning, identifierades utbildning för fordonstekniker med inriktning på tunga fordon som ett behov. Ett antal kompetenshöjande aktiviteter genomfördes i slutet av året, men på grund av personalbrist hann verksamheten inte med den hela önskvärda utbildningsinsatsen.

Rekrytering till yrkesgruppen avfallshämtare, framförallt gällande vikarier under sommarperioden, är en tilltagande utmaning. Vi har därför under året inlett ett samarbete med Förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete vilket syftar till att kompetensutveckla några personer, som idag står utanför arbetsmarknaden, för att på

sikt komma i arbete som chaufför av tunga fordon. Avfallsverksamheten bidrar i denna utbildning dels i rekryteringsfasen för att få motiverade och lämpliga deltagare samt med praktikplatser under utbildningens genomförande. Utbildningen avslutas under våren 2019 och förhoppningen är att någon eller några av deltagarna skall kunna komma i arbete hos oss redan till sommaren 2019.

4.1.6 Mål: Örebro kommun ska nyttja sina lokaler på ett effektivt sätt

Bedömningen är att Tekniska nämnden åtagande att bidra till utveckling inom målet om effektivt lokalnyttjande i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Förstudien för nya lokaler som ska ersätta befintliga på Aspholmen är genomförd och klar. I Kommunfullmäktiges beslut om investeringsbudget för Örebro kommun 2019, finns det pengar avsatta för fortsatt planering och projektering av nya lokaler för de verksamheter som idag finns på Aspholmen och för parkeringsvakterna. Målsättningen är att verksamheterna ska kunna flytta in 2023. • När Tekniska förvaltningen flyttar från Aspholmen bidrar det positivt till att Aspholmen kan omvandlas till stadsdel med bland annat attraktiva bostäder och kontor. • Direkta åtgärder genomförs i Aspholmens befintliga lokaler för att kortsiktigt säkra arbetsmiljön. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tekniska förvaltningens lokaler som idag finns på Aspholmen behöver utvecklas till en funktionell, modern, yteffektiv och arbetsmiljömässigt riktig arbetsplats på en ny plats i Örebro.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		
PN	Bidra i arbetet med att ta fram programgemensam lokalförsörjningsplan.	<p>Det är viktigt att lyfta upp vilka behov som finns nu och i framtiden för verksamheterna och att det tydligt kommuniceras i lokalförsörjningsplanen och i investeringsprogrammet.</p> <p>Status: I samverkan med Tekniska förvaltningen har lokalförsörjningsenheten tagit fram ett förslag till Lokalförsörjningsplan för Tekniska nämnden 2020–2023. Därefter har Tekniska nämnden i januari 2019 tagit beslut att ställa sig bakom lokalförsörjningsenhetens förslag till lokalförsörjningsplan för 2020–2023 och lämnar den vidare till programnämnd Samhällsbyggnad för vidare hantering. Lokalförsörjningsplan för hela programområdet hanteras i programnämnden mars-april 2019.</p>
DN	Säkerställa att arbetet kring förvaltningens lokaler på Aspholmen samt lunchrummen inom Park och gata drivs framåt.	Bidra till att arbetet kring en förstudie för förvaltningens lokaler på Aspholmen samt lunchrummen inom Park och gata drivs framåt. För

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
		<p>att skapa en funktionell, modern, yteffektiv och arbetsmiljömässig anläggning som är anpassad till verksamheten som bedrivs.</p> <p>Status: Under 2018 har en förstudie genomförts för Aspholmens lokaler. Resultatet av förstudien var tydligt – det är mycket angeläget med nya lokaler, både ur ett ekonomiskt perspektiv och för att verksamheten ska kunna fortsätta att leverera ett gott resultat. Förstudien är väl förankrad inom berörda verksamheter och med de fackliga organisationerna. I Kommunfullmäktiges beslut om investeringsbudget för Örebro kommun 2019, finns det pengar avsatta för fortsatt planering och projektering av nya lokaler för de verksamheter som idag finns på Aspholmen och för parkeringsvakterna.</p> <p>Gällande arbetsplatser/satelliter inom Park och gata, så ligger ett uppdrag på Lokalförsörjningsenheten att se över avtalen med fastighetsägarna.</p>

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om effektiv lokalnyttjande

Citypassagen – nya lokaler stationsnära

Från och med våren 2019 kommer de medarbetare som idag är lokaliserade till Stadsbyggandshus 1 att flytta till de nybyggda lokalerna vid tågstationen i centrum. Castellum bygger där ett kontorshus där Örebro kommun hyr tre våningsplan. I och med det minskas den totala lokalytan med cirka 3000 kvadratmeter till cirka 7500 kvadratmeter i Citypassagen.

Citypassagen kommer att innebära en högre lokalhyra jämfört med nuvarande hyresnivå i Stadsbyggandshus 1. Bedömningen är att det ändå lönar sig i det längre perspektivet då nuvarande Stadsbyggandshus står inför massiva renoveringar och investeringar av den tekniska infrastrukturen. Förutsättningarna till samverkan och samordning i samhällsbyggnadsprocessen är betydligt bättre i de nya lokalerna då de byggs enligt konceptet aktivitetsbaserat arbetssätt. Lokalerna kommer att vara indelade i tysta, lugna och aktiva zoner och flera tillhörande mötesrum i varierande storlekar. Förväntningarna är att det kommer att innebära att vi stärker vår attraktivitet som arbetsgivare och att förvaltningarna får bättre förutsättningar att leverera resultat på de politiska beställningarna.

Nya Aspholmen – en viktig strategisk fråga

Under våren 2018 genomfördes en förstudie för att kartlägga förutsättningar, behov och konsekvenser avseende på dessa verksamheter. Förstudien rekommendera att Tekniska förvaltningen verksamhet som idag finns på Aspholmen flyttar till nya lokaler på annan ny plats och att alla berörda verksamheter samlokaliseras. Förstudiens slutsatser är att en flytt i närtid tillsammans med att hålla ihop verksamheterna bibehåller Tekniska förvaltningens operativa effektivitet och är mest ekonomiskt fördelaktigt.

I Kommunfullmäktiges beslut om investeringsbudget för Örebro kommun 2019, finns det pengar avsatta för fortsatt planering och projektering av nya lokaler för de verksamheter som idag finns på Aspholmen och för parkeringsvakterna. Målsättningen är att verksamheterna ska kunna flytta in 2023. Örebroporten Fastigheter AB ska under år 2019 planera och förbereda för Tekniska förvaltningens framtida lokalbehov utifrån Tekniska förvaltningens inriktningsbeslut.

Parallellt med förstudiens mer långsiktiga arbete genomförs direkta åtgärder i Aspholmens befintliga lokaler för att kortsiktigt säkra arbetsmiljön.

Lokalbehov inom Park och gata

Lokalförsörjningen har ett uppdrag att se över avtalen med fastighetsägarna gällande arbetsplatser/satelliter inom Park och gata. Standarden av lokalerna behöver bli ändamålsenliga samt godtagbara ur ett arbetsmiljöperspektiv.

- Planerad utveckling: Park och gata inväntar återkoppling från Lokalförsörjningen kring ärendet.

Mängden vinterljusbelysning har ökat i staden och Park och gata har idag inte plats att inhysa vinterljusbelysning i befintliga lokaler. Verksamheten är därför i behov av ny/nya lokaler för förvaring av belysningen.

4.1.7 Mål: Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar

Fördjupad information om ekonomi finns i kapitel 5, Analysunderlag, ekonomi.

Bedömningen är att Tekniska nämnden åtagande att bidra till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Combud fortsätter att utöka tjänsten Fordonsskötsel som innebär att Combud sköter tvätt, besiktningar, däckbyten och service åt olika interna verksamheter. Detta medför att verksamheterna får mer tid till att fokusera på sin kärnverksamhet. • Förstudien för Aspholmens lokaler har visat på en kostnadseffektiv verksamhet. • Avfall har gjort en översyn av arbetssätt för sammanställning av underlag samt rapportering av verksamhetsspecifika skatter. 	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeta proaktivt med fordonsanalyser åt verksamheterna, i syfte att sänka kostnader och få ett bättre fordonsutnyttjande (I dagsläget saknas resurser för detta). • Arbeta för att få en utökad driftram som motsvarar de ökade kostnaderna som den växande staden medför. • En förstärkt controllerfunktion skulle möjliggöra och bättre analyser av verksamhetens ekonomiska resultat samt i en förlängning även säkerställa en förbättrad budget och prognosefterlevnad. • Tätare ekonomiska uppföljningar inom verksamhetsområdet Vatten och avlopp för att öka kontrollen och säkerställa den ekonomiska utvecklingen.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
KS	Ekonomisk ramavvikelse				
	Skattefinansierad verksamhet	-1,7	-5,0	-14,2	+0

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
	Vatten och avlopp	+0	+0	-7,7	+0
	Avfall	+1,8	-4,7	-9,4	-1
	Fordonsgas	-0,5	-0,2	-0,5	-0,7
DN	Elförbrukning per belysningspunkt i gatubelysning (kWh/belysningspunkt)	297	262	222	215
DN	Andelen använd inblandning av återvunnen asfalt i nya toppbeläggningar (procent) *	15,1	-	-	20,0
DN	Drift- och underhållskostnad dricksvattenproduktion (kr/ansluten)	101	98	108	Bibehålla
DN	Drift- och underhållskostnad för distribution av dricksvatten (kr/ansluten)	119	137	162	Bibehålla
DN	Drift- och underhållskostnad för avledning av spillavloppsvatten (kr/ansluten)	85	83	99	Bibehålla
DN	Drift- och underhållskostnad för behandling av avloppsvatten (kr/ansluten PE=personequivivalent person)	177	186	150	Minska

Kommentarer till indikatorernas utfall

* Värde finns ej tillgängligt i samband med ny entreprenör.

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
PN	Synliggöra de ekonomiska konsekvenserna av den växande staden inom programområdet	<p>Det handlar om att ta fram nycklar som synliggör volymuppräknningar för den skattefinansierade verksamheten. Vad är kostnadsdrivande utifrån att staden växer och de volymökningar som det medför? Vad kommer kommande investeringar medföra i kostnader? Schabloner bör användas. Utgångspunkten är att synliggöra dessa volymökningar utifrån att nuvarande kvalitet bibehålls. Uppdrag för 2017 om att utveckla ekonomiska nyckeltal integreras i detta uppdrag.</p> <p>En planering av arbetet ska påbörjas under 2018 och arbetet ska färdigställas inför budget 2019 (där investeringsprogrammet ingår).</p> <p>Status: Tjänstemän från förvaltningens verksamheter deltar i arbetet som fortskrider enligt fastställd plan. Rapport från projektledaren har lämnats till Programnämnden samhällsbyggnad och ett direktiv för det fortsatta arbetet ska tas fram.</p>
PN	Inom sitt verksamhetsområde i tidigt skede bidra i planeringen av den växande staden	<p>Alla perspektiv inom samhällsbyggnadsprocessen behöver införlivas i arbetet med att planera för och genomföra insatser inom den växande staden. Det är allas ansvar att bidra i ett så tidigt skede som möjligt för att skapa en kvalitet och hållbarhet i måluppfyllelsen.</p> <p>Status: Tekniska förvaltningen deltar i det förvaltningsövergripande arbetet kring nyckeltal för</p>

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		den växande staden. En rapport ska presenteras i Programnämnd Samhällsbyggnad våren 2019
DN	Säkerställa en god hantering av inventarier inom Tekniska förvaltningen	<p>Förvaltningen behöver vidta åtgärder kring inventariehanteringen utifrån resultatet av 2017 års tillsyn som visat på allvarliga brister då det gäller att följa riktlinjen för hantering av inventarier och utrustning inom förvaltningen.</p> <p>Status: Ekonom på kommunstyrelseförvaltningen informerade samtliga chefer på en Chefsfrukost om kommunens riktlinjer kring inventariehantering.</p> <p>Årsprocessledare, kvalitetsledare och ekonom har inom ramen för den kommunövergripande utbildningen ”Analyssatsning 2017: Sök orsaker”, genomfört en analys av Park och gatas hantering av inventarieförteckningar. Utifrån resultatet presenterades ett antal förbättringsförslag. Kommunstyrelseförvaltningen kommer att stödja förvaltningen i ett förbättring- och utvecklingsarbete under 2019.</p>
DN	Tillsammans med kommunstyrelseförvaltningen verka för en mer centraliserad hantering av Tekniska förvaltningens upphandlingar	<p>Kvalitetssäkra upphandlingsprocessen och frigöra tid från medarbetare inom Tekniska förvaltningen så att de kan arbeta med sitt grunduppdrag, vilket ger en mer effektiv hantering.</p> <p>Status: Avdelning ”Upphandling och uppföljning” äger frågan. Inget är genomfört under året.</p>

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi

Nämnden klarar ekonomin inom ramen för den skattefinansierade delen om man lyfter av kostnader för vinterväghållning och vägbidrag. Båda dessa poster är väderberoende och förvaltningen anser inte att några åtgärder ska vidtas i övriga verksamheter med anledning av dessa underskott. Inom Vatten- och avloppsverksamheten signalerades det redan i samband med förra delårsrapporten att taxan var föremål för översyn. Nu finns beslut om höjning av bruksavgifter från och med 2019. Avfallsverksamhetens underskott regleras mot det egna kapitalet och taxan hålls oförändrad inför nästa år.

Tekniska förvaltningen har en god ekonomisk kontroll med relativt få avvikelser trots flera inbyggda osäkerhetsfaktorer. Den växande staden innebär ökade kostnader i den skattefinansierade delen av ekonomin genom ökade driftkostnader och underhållskostnader.

Inom Tekniska förvaltningens fyra verksamhetsområde är det i stort sett bara Park- och Gata som är skattefinansierat. Övriga är taxefinansierade. Verksamhetsområdet Avfall har ett relativt sett stort eget kapital som succesivt minskas från år till år vilket är i linje med plan. Samtliga verksamhetsområde har god ekonomisk hushållning och kontroll.

Årsprocessledare, kvalitetsledare och ekonom har inom ramen för den kommunövergripande utbildningen ”Analyssatsning Sök orsaker”, genomfört en analys av Park och gatas hantering av inventarieförteckningar. Utifrån resultatet presenterades ett antal förbättringsförslag som inte enbart gynnar Park och gatas verksamhet utan som även kan tillämpas inom hela förvaltningen. Stöd i att prioritera och genomföra förbättringsförslagen har lämnats till Kommunstyrelseförvaltningen och kommer att genomföras under våren 2019

Den interna prissättningen för långtidshyra av fordon har under många år varit på ungefär samma nivå och till och med sänkts. Kostnadsökningar i form av tex prishöjningar från leverantörer, höjda drivmedelspriser mm har effektivt motarbetats för att kunna hålla en låg intern prissättning som stödjer våra policys och målsättningar. För verksamhetsåret 2018 kommer ett underskott att göras, till största delen kopplat till den låga interna prissättningen på fordon. Brytpunkten för självkostnaden för våra subventionerade fordon nåddes under året och åtgärder vidtogs genom att nya bilar som nu köps in prissätts anpassat till den högre kostnadsnivån. Detta var dock inte tillräckligt för att undvika underskott för 2018.

4.2 Mål inom Människors egenmakt

Ur ÖSB 2018: En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.

4.2.1 Mål: Medborgarnas möjlighet till inflytande och påverkan inför politiska beslut ska vara god

Bedömningen är att Tekniska nämnden åtagande att bidra till utveckling inom målet om medborgarnas inflytande och påverkan i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Saxons park som rustats utifrån önskemål från medborgardialog genomförd år 2017, invigdes i juni. • Via kommunens hemsida har medborgaren möjlighet att lämna synpunkter och önskemål som sedan tas i beaktning vid planering av insatser/utformning verksamheten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utreda hur Park och Gata kan jobba mer modernt med medborgardialog

Måluppfyllelse för utvecklingsuppdrag

PN/DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018 PN	Arbeta för ökat medborgarinflytande och om tillämpligt utse område/områden för medborgardialog och utföra dessa.	Under år 2018 kommer Medborgardialog utföras för Norrbyparken. Ombyggnation av parken planeras genomföras år 2019. Status: Medborgardialog för Norrbyparken har påbörjats under hösten och ett första gestaltungs-förslag har tagits fram som underlag för fortsatt dialog.

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om medborgarnas inflytande och påverkan

I november deltog tjänstemän från Tekniska förvaltningen tillsammans med övriga förvaltningar inom programområdet Samhällsbyggnad, på ett informationsmöte för allmänheten. Medborgarna fick där tillfället att träffa tjänstemän och politiker som berättade om Örebros stadsutveckling, trafik, vatten och översiktsplanering.

Saxons park som rustats utifrån önskemål från genomförd medborgardialog 2017, invigdes i juni och medborgardialog för Norrbyparken påbörjades under hösten. Förvaltningens arbete med medborgardialog bedöms fungera väl men på grund av förändrade arbetsätt på bland annat Parkenheten behöver metodiken och organisationen kring medborgardialog utvärderas. Det är en utmaning att både hinna med grunduppdraget och att möta medborgarnas förväntningar på en hög servicenivå. Den goda dialogen med medborgarna leder till att andelen händelsestyrda åtgärder ökar och ibland sker det på bekostnad av planerade åtgärder.

4.2.2 Mål: Människors livsvillkor ska vara jämlika

Bedömningen är att Tekniska nämnden åtagande att bidra till utveckling inom målet om jämlika livsvillkor i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> All ny- samt ombyggnationer av lekplatser anpassas efter allas behov oavsett nationalitet, könstillhörighet, funktionsnedsättningar etc. 	

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
PN	I planeringen av staden skapa tillgängliga mötesplatser för lek, motion, rekreation och kultur, så kallade ”strukturskapande samhällsfunktioner”.	<p>Uppdraget samordnas med FN och KN (innehåll) och TN (genomförandet). I dialog med det civila samhället. Det är fortsatt viktigt att söka extern medfinansiering för att stärka investeringar på området (t ex Boverket). Målet är fler målpunkter och fler besökare. Exempel kan vara ”pop-up”-ytor, microparker mm. De strukturskapande samhällsfunktionerna placeras och utvecklas på de mest optimala platserna utifrån syftet. Ger bättre livsmiljö för alla invånare i kommunen. Samordning av uppdrag om ”Mötesplatser för barn och unga” har samordnats med stöd av Kommunstyrelseförvaltningen men ligger just nu vilande i väntan på förtydligt direktiv. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.</p> <p>Status: Arbetet drivs av Stadsbyggnad. Parkenheten bidrar med kompetens men driver även frågan i aktuella investeringsprojekt på Tekniska förvaltningen. Bland annat i området runt Varbergaskogen där stort fokus ligger på att få folk att mötas. Även i projektet Oskarsparken är det stort fokus på att skapa sociala mötesplatser. Arbetet med Varbergaskogen och Oskarsparken kommer att fortsätta under 2019.</p>

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om jämlika livsvillkor

Park och Gata utgår från allas olikheter och anpassar våra byggnationer samt drift – och underhållsåtgärder utifrån ett inkluderande perspektiv. Det innebär att man ser till allas behov och förutsättningar och Park och gata har med det från planering och projektering till driftstagande. Detta skapar goda förutsättningar för jämlika livsvillkor för kommunens medborgare.

4.2.4 Mål: Alla ska ha tillgång till en meningsfull fritid

Bedömningen är att Tekniska nämnden åtagande att bidra till utveckling inom målet om meningsfull fritid i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Örebro kommun har beviljats bidrag från Boverket för två satsningar med utgångspunkt från Grönstrategin; Fjärlens landskap och Leklyftet. 	

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
KS	Nöjd Region-Index Fritidsmöjligheter				
	- Totalt	71	74	73	80
	- Kvinnor	71	75	72	80
	- Män	72	73	73	80
KS	Analys av resultatet av ovan kommunövergripande indikator	Den del av indexet som berör Tekniska förvaltningens verksamhet - ”tillgången till parker, grönområden och natur” visar utfallet på betygsindexet 7,9 (10-gradig skala) för år 2018, vilket är ett högt resultat och visar på en nöjdhet. Örebro har ett högre betygsindex än medel. (Betygsindex samtliga kommuner 2018 var 63, jämfört med Örebros betygsindex på 73).			

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
PN	Fortsätta arbetet med Karlslunds framtida utveckling	<p>Målet är att Karlslund ska bli ett självklart friluftsstråk/utflyktsmål som örebroare (och turister) besöker för rekreation och upplevelser. Uppdraget bidrar till att stärka de västra stadsdelarna. Utredning om organisation för uppdraget pågår. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.</p> <p>Status: Uppdraget ligger på Stadsbyggnad och Tekniska förvaltningen bidrar med sin kompetens på möten i processen och i genomförandet.</p>
PN	Utveckla Brunnsparken till en stadsdelspark ur ett kortsiktigt respektive långsiktigt perspektiv	<p>Brunnsparken ska utvecklas som stadsdelspark. Verksamheten på området ska utvecklas i nära dialog med företag, föreningar och enskilda så att fler upplever de gröna värden och det kulturhistoriska värdet i parken. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.</p> <p>Status: Parkenheten har deltagit i Stadsbyggnads arbete med att driva utveckling mot en stadsdelspark. I reviderat investeringsprogram för 2018 har 600 tkr avsatts för kortsiktiga åtgärder. I nuläget ägs Brunnsparken av Örebroporten vilket gör att</p>

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		investeringar inte kan genomföras. Förhandling om nyttjanderättsavtal mellan Örebroporten och kommunen pågår genom Stadsbyggnad.
PN	Utveckla CV-området aktivt bidra skapa en helt ny stadsdel.	Planprogram under framtagande. Detaljplan följer. För kommunen handlar om att vara en möjliggörare, en samtalspart med Järnhusen med flera. Att skapa mötesplatser. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget. Status: Uppdraget ligger på Stadsbyggnad och Tekniska förvaltningen bidrar med sin kompetens på möten i processen och i genomförandet.
DN	Fortsatt arbete kring utedansbana placerad i en central park.	Parkenheten kommer tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen att fortsätta planera för investering i utedansbana. Planeringen ska göras i samråd med stadens olika dansföreningar. Utedansbana bidrar till ökad aktivitet i parken och skapa mötesplatser. Möjlighet att för civila samhället och verksamheter i dansföreningar att synas mer och att få dansa utomhus. Status: Ett förslag är framtaget på plats för dansbana, vilket är Lars Bohms udde öster om Wadköping. Nästa steg i arbetet är att ta fram en gestaltning som passar i den kulturhistoriska miljön och sedan att söka bygglov.

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om meningsfull fritid

Sedan Grönstrategin antogs av kommunfullmäktige i december 2017 har arbete med att implementera den påbörjats. Grönstrategin ligger till grund för en stor del av parkenhetens verksamhetsplanering och för det tjänstemannaförslag till investeringsbudget för 2019 som tagits fram. Användningen av de riktlinjer för tillgång till grönytor som finns i Grönstrategin har påbörjats. Riktlinjerna används framförallt som stöd i planprocessen där parkenheten bidrar med kompetens i större utsträckning än tidigare. Örebro kommun har beviljats bidrag från Boverket för två satsningar med utgångspunkt från Grönstrategin; Fjärilens landskap och Leklyftet. Fjärilens landskap syftar i huvudsak till att återskapa blomstrande ängar, bland annat genom förändrad skötsel av gräsytor och inplantering av ny ängsflora. Leklyftet strävar mot att utveckla bra lekmiljöer i park och naturmark med större fokus på lekmiljö än lekutrustningen.

Arbete med Doflunden har tvingats skjutas fram till år 2019 på grund av resursbrist. Planen är att ta in en landskapsarkitektkonsult med kompetens inom tillgänglighetsområdet för att ta fram ett förslag till gestaltning som kan ligga till grund för diskussion med intresse-organisationerna inom området. Tankar finns också att skapa bättre kopplingar mellan Doflunden och den övriga parken så att det blir mer utav en integrerad del, men också att få in ett barnperspektiv.

Mycket arbete har lagts på ett samarbetsprojekt mellan Tekniska förvaltningen, Stadsbyggnad och Kultur och fritid i området runt Varbergaskogen. Strävan här är att skapa attraktiva mötesplatser för alla som bor i området men också att utveckla lekmiljöer och möjligheter till fysisk aktivitet.

Parkenheten har också påbörjat arbete tillsammans med Tekniska förvaltningens bullerkompetens att hitta en strategi för att minska bullerpåverkan på stadens parker och grönytor. Detta ingår i arbetet med att revidera åtgärdsplan för buller.

4.2.5 Mål: I Örebro kommun ska alla människors lika värde och mänskliga rättigheter respekteras

Bedömningen är att Tekniska nämnden åtagande att bidra till utveckling inom målet om respekt för lika värde och mänskliga rättigheter delvis är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
	<ul style="list-style-type: none"> Utse område för genderbudgetanalys och genomföra denna.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
KS	Antal genderbudgetanalyser från föregående år som lett till beslut om förändringar i verksamhet eller arbetssätt.	1	-	-	öka
Kommentarer till indikatorernas utfall					
Ingen genderbudget genomfördes år 2017.					

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
DN	Utbildning i mänskliga rättigheter	<p>Delta i kommunens gemensamma utbildningssatsning om mänskliga rättigheter. Kopplar an till Tekniska nämndens uppdrag utifrån övergripande styrdokument inom mänskliga rättigheter. Ska ge ökad kompetens och förståelse för hur mänskliga rättigheter kopplar till förvaltningens uppdrag och hur vi genom förvaltningens uppdrag bidrar till att nå kommunens mål inom mänskliga rättigheter.</p> <p>Status: Tekniska förvaltningen kommer inte att vara en av de första förvaltningarna som deltar i kommunens gemensamma utbildningssatsning då andra förvaltningar är mer prioriterade i ett första skede.</p>

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om respekt för lika värde och mänskliga rättigheter

År 2017 planerades att genomföra en genderbudget inom Park och gata men ursprunglig idé gick inte att genomföra, då underlaget för att kunna ta fram budgeten inte räckte till.

- Park och gata har ställt en förfrågan till Kommunstyrelseförvaltningen om stöd i arbetet kring genderbudget.

För att utveckla arbetet med förvaltningens arbete kring mänskliga rättigheter behövs kompetensstöd för att arbeta på ett övergripande plan med service på lika villkor.

- Tekniska förvaltningen planerar att genomföra föreläsningstillfällen kring jämställdhet för förvaltningens chefer och medarbetare.

4.3 Mål inom Barn och ungas behov.

Ur ÖSB 2018: Alla barn förtjänar en bra barndom och en trygg och utvecklade skolgång. Genom tidiga insatser och förebyggande arbete för att förebygga - såväl fysisk som social och psykisk ohälsa - kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor och negativ effekt på barn och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas.

4.3.2 Mål: Barn och ungdomar ska kunna ha en meningsfull fritid

Bedömningen är att Tekniska nämnden åtagande att bidra till utveckling inom målet om barns meningsfulla fritid i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Vid ombyggnationen av Saxons park i Brickebacken har det varit stort fokus på lekmiljön som förnyats. Frågan om utformning av Oskarsparken har varit en del av universitetets sommarverksamhet Summer College där en grupp ungdomar har fått komma med förslag till förändringar i parken. Park och Gata har fått bidrag till att bygga attraktiva lekplatser med en miljö som ska inspirera till spontanlek (exempelvis naturmaterial). 	

Måluppfyllelse för utvecklingsuppdrag

PN/DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		
PN	Tillgängliggöra staden för barn (flickor och pojkar).	<p>Fortsatt planering och investering i infrastrukturen i staden, t ex när det gäller lekmiljöer i city för att skapa en mer attraktiv stadsmiljö för barn och unga. Utveckling sker enligt vad som medges i investeringsprogrammet. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.</p> <p>Status: Parkenheten deltar i Stadsbyggnads arbete med att hitta platser för att tillskapa lekmiljöer i city. Förvaltningen deltar i planeringsarbete kring en kickbike-bana i Sveaparken. Planerad anläggning av banan är under våren 2019.</p>

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om barns meningsfulla fritid

År 2017 var Saxons park utsedd som område/objekt för medborgardialog och lekplatsen i Saxons park har byggts om efter det förslag som röstades fram av skolelever i området. I arbetet har stort fokus legat på lekmiljön som förnyats. Ombyggnationen av Saxons park i Brickebacken har i stort sett slutförts och invigning hölls i början av sommaren.

Arbete med gestaltning inför ombyggnation av Oskarsparken har påbörjats och visst material har beställt. Frågan om utformning av parken har varit en del av universitetets sommarverksamhet Summer College där en grupp ungdomar har fått komma med

förslag till förändringar i parken. Många synpunkter och förslag från gruppen ligger till grund för det fortsatta arbetet. Ombyggnation av pergolan har skett under hösten liksom stora lök- och perennplanteringar. Belysningskonsult har anlåtats för att ta fram förslag till ny belysning.

Då medborgardialog genomförts kring de nämnda miljöerna och inkomna förslag och önskemål tagits i beaktning vid utformningen av platserna ser Park och gata att man har bidragit till en attraktivitet i miljöerna som gör att barn och ungdomar vill och kommer att vistas där.

Park och Gata har varit framgångsrika i att söka bidrag till lekmiljöer, vilket har genererat mer investeringsmedel i budget.

- Planerad utveckling är byggnation av fler attraktiva lekmiljöer med olika teman som grund och inspirerande lekmiljöer för spontanlek. Under hösten har arbete skett kring att gestalta lekplatser.

4.4 Mål inom Trygg välfärd.

Ur ÖSB 2018: Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet – då stärks hela Örebro. Örebro ska vara en kommun där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.

4.4.1 Mål: Örebro kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo, leva och verka i

Bedömningen är att Tekniska nämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om trygg och god omsorg för äldre och funktionsnedsatta i hög utsträckning är uppfyllt, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Park och Gata har erhållit extra medel för att arbeta med frågor kring trygghet och tillgänglighet. • Park och gata har ett tätt samarbete med fastighetsägare, näringsidkare och City Örebro med fokus på trygghetsskapande insatser. 	<ul style="list-style-type: none"> • Omsätta medel för att arbeta med frågor kring trygghet och tillgänglighet, i konkreta åtgärder. • Inlämnad beställningen som är ställd till kommunstyrelseförvaltningen kring stöd för Park och gata i en utredning/analys av vilka åtgärder som ger mest trygghetseffekter, behöver aktiveras/påbörjas. • Med anledning av ett försämrat säkerhetspolitiskt läge behöver Tekniska förvaltningen stärka och bygga ett systematiskt säkerhetsarbete.

Måluppfyllelse för indikatorer och utvecklingsuppdrag

PN/ DN*	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Målvärde 2018
DN	Vattenprover (Antal anmärkningar/antal dricksvattenprov)	7/585	12/652	7/557	0/800

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		
PN	Trygghetsskapande belysningsinsatser	<p>Färdigställa policydokument för ljussättning (PNS) och fortsatt investera i belysning på offentliga platser (TN). I enlighet med investeringsprogrammet. Uppdraget förväntas leda till ökad tydlighet internt och externt hur kommunen med hjälp av en medveten strategi arbetar med belysning. Arbetet med ett Belysningsprogram pågår och förväntas avslutas under 2017.</p> <p>Status: Park och Gata har i samband med ombyggnation av parker och lekplatser sett över och investerat i bättre belysning utifrån ett trygghetsperspektiv. Exempelvis lekplatsen i Saxons park, gång -och cykelbanan vid Tunnelgatans förlängning samt reinvesteringen av belysningen på Våghustorget.</p>

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
		Under hösten har en dialog påbörjats med polismyndigheten kring ”kaos” belysning på olika platser i Örebro.
PN	Genomföra särskilda åtgärder för ökad trafiksäkerhet och trygghet för barn (flickor och pojkar).	<p>Investeringsuppdraget ”Barn i trafiken” syftar till att skapa säkerhet och trygghet för barn i trafikmiljön. Fokus ligger på bättre trafikmiljö i bostadsområden, vid skolor och längs skolvägar. Det är viktigt att fortsatt stimulera föräldrar och skolpersonal att ta ansvar för mindre bilåkande till och från skolan.</p> <p>Status: Trafiksäkerhetshöjande åtgärder har genomförts som planerat och vi börjar ligga i fas med tidigare beställda åtgärder. Dock ser vi en fara att inte klara uppdraget på grund av att det i dagsläget inte finns tillräckliga resurser att leda och projektera beställda objekt. Vi ser också ett problem i att vi inte får respons från skolorna i vårt arbete att trafikdiplomera dem. Informationsinsatser har gjorts på SFI där vi varit och träffat mer än 300 elever. Merparten av beställda åtgärder kommer att klaras av i tid. Effekterna förväntas bli en tryggare och säkrare trafikmiljö på de platser vi åtgärdar.</p>
PN	Inom berörda verksamhetsområden arbeta med trygghet och tillgänglighet de offentliga miljöerna för alla (kvinnor, män, barn och unga).	<p>Inom respektive verksamhetsområde och i samverkan med organisationer samt människor som uppmärksammar problem i stadsmiljön för att undanröja hinder och möjliggöra ökad tillgänglighet i den offentliga miljön, oavsett vilka förutsättningar man har.</p> <p>Exempel på insatser är fortsatt arbete inom investeringsobjektet ”Natur för alla” för att tillgängliggöra naturen för fler, vilket öppnar för att fler kan nyttja naturen oavsett vilka förutsättningar man har.</p> <p>Status: Detta ingår som en stor del av grunduppdraget att förvalta Örebros allmänna platser. Genom att hålla en hög standard och visa på en god omsorg om våra gemensamma utemiljöer skapar förvaltningen förutsättningar för trygghet. Trygghetsaspekten är också alltid en del av våra olika investeringsprojekt i stadsmiljön.</p>
PN	Bidra till det kommungemensamma arbetet inom tillgänglighetsrådet	Örebro kommun ska fortsätta arbetet med att tillgänglighetsanpassa våra offentliga miljöer. En handlingsplan håller på att tas fram för att stötta arbetet med att undanröja enkelt avhjälpta hinder inom kommunen. Kommunens tillgänglighetsråd ansvarar för arbetet och handlingsplanen förväntas vara färdig under 2018. Driftnämnderna bidrar med sin kompetens efter behov och efterfrågan, viktigt att perspektiv kommer med i tidigare skeden i planeringen av den växande staden.

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
		<p>Status: Passage över Ekersgatan har tillgänglighetsanpassats hittills i år. Passage över Landbotorpsallén vid busshållplats är på gång. Där det har gjorts trafiksäkerhetshöjande åtgärder har även tillgänglighetsanpassningar gjorts med sänkta kantstenar och vita kupolplattor. På gång är också att tillgänglighetsanpassa passager runt Öbos nya kontor samt framför entrén till Föreningarnas hus på Slottsgatan. Fler tillgänglighetsåtgärder är beställda och beräknas bli klara under året.</p>
PN	Samordna satsningar kring trygghetsskapande åtgärder som gör att kommunens offentliga rum upplevs attraktiva, trygga och tillgängliga för alla oavsett kön och ålder	<p>Människor skapar trygghet, vilket gör att vår upplevda trygghet stärks då vi vistas i utomhusmiljöer där andra människor rör sig. En trygg stadsmiljö skapar förutsättningar för att kvinnor, män, pojkar och flickor oavsett ålder vill vistas i det offentliga rummet.</p> <p>Alla nämnder bidrar till arbetet inom det Brottsförebyggande rådet (BRÅ).</p> <p>Status: Trafikingenjör från Gata och trafik representerar Tekniska förvaltningen i Örebro Brottsförebyggande råd så att denne snabbt kan kunna fånga upp åtgärder som kan samordnas. De allmänna gatorna i Mariebergs handelsområde har reglerats med förbud mot trafik med motorfordon nattetid för att öka tryggheten på platsen då det under flera år varit mycket stökigt i området. Vid den stora EPA-träffen (Sverigeträffen) den 11 augusti stängdes infartsvägarna till handelsområdet av med hinder för att förhindra att platsen användes som plats för det oorganiserade evenemanget. Denna avstängning kan ha bidragit till att Sverigeträffen blev lugnare än tidigare år då deltagare inte hade en specifik plats att vistas på.</p> <p>Tjänstemän från Park och Gata deltar regelbundet vid trygghetsvandringar i city och bostadsområden. Tryggheten är förstärkt vid de offentliga toaletterna genom samarbete med Danfo som har driften på toaletterna samt anlitat vaktbolag för att ha tillsyn på toaletterna.</p> <p>I arbetet med upprustningar i parker och lekpark tas trygghetsperspektivet alltid med vilket kan innebära till exempel åtgärder på belysning. I år har belysning satts upp i exempelvis Drottningparken, Saxons park, lekplats vid Stjärnhusen, Sveaparken, lekplats i Björkhaga, lekplats vid Slingvägen i Hovsta, lekplats vid Slättervägen, belysning i Tybbleparken vid graffitiväggen.</p> <p>Hagatunneln kommer ha fått förbättrad belysning under hösten. GC-Tunneln i Tunnelgatans</p>

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
		<p>förläggning har åtgärdats med trygghetsskapande åtgärder och avtal har tecknats med Kultur och fritid som möjliggör konstnärlig utsmyckning av tunneln. Ett likadant har också tecknats för en GC-tunnel under Ekersvägen.</p> <p>Park och Gata har ett tätt samarbete och kontinuerliga uppföljningar tillsammans med fastighetsägare i centrum, där vi gemensamt verkar för en renare och tryggare Citykärna. Att tillsammans med City Örebro arbeta med renhållningsfrågor som involverar fastighetsägare och näringsidkare bidrar till att skapa en upplevde tryggare stadskärna för våra medborgare och besökare i Örebro.</p> <p>Park och Gata bidrar till att ta fram en ny avfallsplan för Örebro kommun. Avfallsplanen skall innehålla en handlingsplan för ett förebyggande arbete mot nedskräpning samt hantering av byggmaterial och schaktmassor. Detta kommer att bidra till ett långsiktigt och proaktivt arbete kring frågorna renhållning.</p>
PN	Säkra vattenförsörjningen i ett växande Örebro (I enlighet med investeringsprogrammet)	<p>Fortsätta utbyggnaden av vatten- och avloppssystemet enligt planen med riktlinjer för ändamålet utpekade prioriterade områden (VA-plan för omvandlingsområden).</p> <p>Status: Uppdragen rörande utbyggnad av vatten- och avloppssystemet är ofta komplexa och tidskrävande, inte minst i planeringsskedet. Trots detta löper arbetet på ungefär som planerat med undantag av ett par områden som är försenade på grund av lång process för att få markåtkomst för ledningarna.</p> <p>Fortsätta med förnyelsen av VA-ledningsnätet.</p> <p>Status: Under året har arbete med att utveckla processen för att ta fram en förnyelseplan pågått. För att minska inverkan av personliga uppfattningar av vilka ledningar som är mest prioriterade att förnya till fördel för en mer samlad bedömning av samtliga ledningar har ett verktyg från Svenskt Vatten börjat användas för att prioritera objekt till förnyelseplanen. I metoden riskbedöms varje enskild ledning utifrån rapporterade problem, förväntad livslängd samt var ledningen ligger. För att förbättra och förenkla själva arbetsprocessen håller en rutin på att tas fram för att tydliggöra kommunikationsvägar och hålltider för inblandade i arbetsprocessen. Dessutom har VA-banken börjat användas för att enklare ta fram statistik över förnyelsen och schablonkostnaderna har uppdaterats och utvecklats för att förbättra kostnadsuppskattningar av nya projekt. Planeringen för att öka</p>

PN/ DN* 2018	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
		<p>förnyelsetakten och att omsätta 47 mkr år 2020 på förnyelseobjekt fortgår.</p> <p>Fortsätta arbetet med Vättern som ny dricksvattentäkt.</p> <p>Status: Uppdraget är försenat med cirka ett par år på grund av olika orsaker. Bland dessa orsaker kan nämnas; arkitekttävlingen, flera olika förvaltningars inblandning i projektet, samt organisatoriska orsaker. Då uppdraget består av flera kranskommuner kring Vättern, som gått ihop gemensamt, så finns behov av en effektivare kommunikation och planering. Nu när bolaget är bildat och bemannat, så förväntas en tydligare struktur och plan för vidare arbete med att säkra Vättern som huvudvattentäkt. I förhållande till detta, så räknar man med att projektet kommer att falla väl ut, såsom det är tänkt.</p> <p>Bygga ny vattenreservoar vid Glomman för att säkra vattenförsörjningen.</p> <p>Status: Projektet kommer inom kort att gå ut på anbudsräkning och anbudet kommer in under sommaren 2019. Därefter ska utvärdering och tilldelning ske. Byggstart av själva byggnationen, är möjlig efter sommaren/tredje kvartalet 2019.</p> <p>Fortsatt arbeta för ett vattenskyddsområde för Svartån.</p> <p>Status: Kommunfullmäktige har lämnat in en ansökan om inrättande av vattenskyddsområde för Svartån till Länsstyrelsen i Örebro. Länsstyrelsen har besvarat kommunens ansökan med krav på kompletteringar och förtydliganden. Örebro kommun arbetar med hjälp av konsult på att komplettera ansökan. Den kommer att vara färdigställd runt slutet av mars 2019.</p> <p>En översyn av Svartån som vattentäkt ska genomföras för att säkra vattenförsörjningen fram till att projektet ”Vatten från Vättern” är avslutat.</p> <p>Status: För att säkra vattenförsörjningen fram till dess att kommunen får Vättern som ny vattentäkt ska det undersökas om vatten-domens minimitappning av vatten från sjöarna till Svartån kan anpassas till vårt verkliga behov vid vattenverket. En utredning har tagits fram där vattendomar och reglerbarheten redovisas. Systemet är komplext med många dammar och kraftverk i många tillflöden. Att minska på minimivattenföringen är ett alternativ till lösning. En ändring av minimivattenföringsvattendomen är dock en stor och omfattande åtgärd som sannolikt kommer att dra med sig andra effekter såsom morfologiåtgärder m.m. (fiskvandring/damrivning osv.) Ytterligare</p>

PN/ DN*	Utvecklingsuppdrag	Kommentarer och uppnådda/förväntade effekter
2018		utredning om effekterna av olika möjligheter till förändring bör genomföras innan ställning tas vilket alternativ som väljs.
PN	Göra stadskärnan mer tillgänglig, trygg och attraktiv.	<p>Fortsätta med genomförandet av investeringar i city, t ex microparker, mindre parker och platser för evenemang i centrala staden. I enlighet med investeringsprogrammet. PNS ansvarar för att hålla ihop och leda arbete. Investeringar klara i ny mikropark Köpmangatan, nya affischpelare, deltar i City Örebros aktiviteter och samarbete med OpenArt. Det handlar även om att fortsatt bidra till arbetet med Handelsstaden Örebro. Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för uppdraget.</p> <p>Status: Uppdraget ligger på Stadsbyggnad och Tekniska förvaltningen bidrar med sin kompetens på möten i processen och i genomförandet.</p>
PN	Fortsatt arbeta med klottersanering i de offentliga miljöerna vid behov och verksamhetsansvar.	<p>Exempel är tekniska förvaltningens klottersanering i Tunnlar.</p> <p>Status: Förvaltningen följer de garantier Örebro kommun lämnar när det gäller klottersanering. Bygg och Drift arbetar intensivt med klottersanering och Örebro har i förhållande till andra likvärdiga kommuner, väldigt lite klotter i de offentliga miljöerna. Det kommer ske ett fortsatt samarbete med City Örebro och dialog med de fastighetsägare som behöver kunskap kring klotter och vilka åtgärder som behövs. Det sker ett nära samarbete med kommunens säkerhetsavdelning, polismyndighet samt andra aktörer där Park och gata aktivt arbetar med frågor kring hantering av klotter.</p>
DN	Utreda möjligheten att införa möjlighet för medborgare att rapportera in/felanmäla otrygga platser i det offentliga rummet.	<p>Under året kommer en utredning ske kring möjligheten för medborgarna att rapportera in otrygga platser i det offentliga rummet via felanmälskartan.</p> <p>Status: Redan idag är det möjligt att rapportera in upplevda otrygga platser i vårt felanmälsystem DeDu via Örebro kommuns hemsida. Det finns en möjlighet för medborgaren att komma med synpunkter och önskemål och kan där på fri text förklara sitt ärende. Park och gata har sett över inkomna rapporteringar men behöver utreda frågan vidare. Utöver felanmälan från medborgare har Park och gata även samarbete med fastighetsägare, BRÅ och andra aktörer gällande trygghetsfrågor där dessa synpunkter kanaliseras.</p>

* PN=Indikator resp Utvecklingsuppdrag från programnämnd, DN= Indikator resp Utvecklingsuppdrag från driftsnämnd

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om trygg och säker kommun

Park och Gata har utrett möjligheten att ha en ingång för att rapportera in otrygga platser. Redan idag finns det möjlighet i vårt publika felanmälsystem på Örebro kommuns hemsida att lämna synpunkter och önskemål. Park och gata har sett över inkomna rapporteringar men behöver utreda frågan vidare. Hänsyn behöver exempelvis tas till medborgarens förväntan efter en inrapportering samt till att eventuella åtgärder kan behöva samverkas med flera aktörer. Inkomna felanmälningar/synpunkter/förslag kring vad man upplever som otryggt har gått igenom och visar på att det som inkommit inte är av den dignitet att ett nytt ärendehanteringssystem krävs.

Då trygghet är ett brett perspektiv finns sedan tidigare en beställning från Park och Gata till Kommunstyrelseförvaltningen på en utredning av trygghetsskapande åtgärder som omfattar både fysiska åtgärder och sociala aspekter.

- Önskad utveckling är en återkoppling på beställningen ställd till kommunstyrelseförvaltningen kring stöd för Park och gata i en utredning/analys av vilka åtgärder som ger mest trygghetseffekter.

I avvaktan på denna fortgår trygghetsvandringar i nära samarbete med BRÅ samt dialog med näringsidkare och fastighetsägare för att vidareutveckla samarbetet för trygghetsskapande miljöer.

I takt med att staden växer så har också nedskräpningen ökat på allmän plats, men även i skog och mark.

- Planerad utveckling är att hela renhållningsprocessen behöver kartläggas och Park och gata behöver arbeta proaktivt tillsammans med andra aktörer både inom och utanför kommunen för att få en långsiktigt hållbar utveckling där nedskräpningen minimeras. Uppstart av framtagandet av en ny Avfallsplan har påbörjats. Park och Gata har representanter med i arbetet.

Med anledning av en ny politisk mandatperiod har risk-och-sårbarhetsanalyser genomförts i förvaltningens verksamheter. För att bygga ett systematiskt säkerhetsarbete som harmoniserar med samhällets nya syn på rikets sårbarhet och säkerhetsläge inrättar förvaltningen en ny samordnande funktion i form av en säkerhetssamordnare. För infrastrukturtunga verksamheter är det särskilt viktigt att bygga en organisation utifrån en säker och trygg metodik kring såväl informationssäkerhet som beredskap för lägen då det kan komma att krävas tillfälliga organiserade staber för att såväl upprätta vid behov som att öva och därmed skapa den beredskap som kan krävas i kritiska lägen.

- Planerad utveckling: Staben har under våren påbörjat en översyn av förvaltningens säkerhetsarbete i form av organisationsplanering för säkerhetshandläggare inom verksamheterna, ett arbete som är beroende av säkerhetsavdelningens kommande resultat av risk- och sårbarhetsanalysen inom området. Förvaltningens nyinrättade samordning av säkerhetsarbetet ska ge en kontinuitet i ett bredare säkerhetsperspektiv till förmån för hög beredskap.

5. Analysunderlag – ekonomi.

5.1 Enheternas ekonomiska resultat

Kommunstyrelsen och programnämnd Samhällsbyggnad beslutade under hösten om revidering av 2018 års budget. Av tabellen nedan framgår dels kompensationen, dels förvaltningens förslag till hur den ska fördelas inom den skattefinansierade verksamheten.

Enhet	Budget 2018	Hyses-komp	Rev budget
Nämnd	-855		-855
Planeringsreserv	0		0
Park och gata	-146 954	-1 086	-148 040
Fordon	-3 661	-3	-3 664
Ledning	3 996	-179	3 817
Stab	-7 039		-7 039
Nettokostnad	-154 513	-1 268	-155 781

Tekniska nämndens driftbudget för den skattefinansierade verksamheten är 155,8 mnkr. Totalt gör vi ett underskott i verksamheten med 14,2 mnkr.

Årets budget på 20 mnkr för vinterväghållningen överskreds med 7,5 mnkr vilket vi befarade redan efter den ovanligt långa vårvintern.

Kapitalkostnaderna för exploateringsinvesteringar, som inte ska belasta nämndens resultat, blev 0,1 mnkr lägre än budgeterat.

Den övriga Park- och gatuverksamheten gör ett underskott på 3,5 mnkr. Nämnden har haft kostnader på ca 1,3 mnkr i samband med asfaltreklamationerna som gjorts i förhållande till leverantören. Nämnden gör dessutom att göra ett underskott i förhållande till budget på 2,4 mnkr vad gäller bidragen till vägföreningar. Dessa bidrag är i någon mening kostnadsersättningar för de utgifter vägföreningarna haft och påverkas alltså av vinterväghållning och liknande. Dessa båda underskott anser vi ska avräknas vårt resultat.

Fordon gör ett underskott på 3,4 mnkr i förhållande till årets budget. Verksamheten har tidigare flaggat för risken att vi skulle behöva höja fordonshyrorna. Brytpunkten för självkostnaden och kostnaderna överstiger nu intäkterna vad gäller fordonen. Inför 2019 kommer därför hyresnivåerna för fordonen att höjas vilken inte hänt på de senaste tio åren. Tidigare år har verksamhetens överskott avräknats nämndens resultat varför vi förutsätter att samma sker med underskottet för 2018.

Under 2018 har förvaltningen jobbat intensivt med anpassning av våra arbetssätt och -flöden inför kommande digitalisering och flytt till Citypassagen och ersättningslokaler för Aspholmen. I samband med budgetarbetet fördelades kostnadsramen om mellan Ledning och Stab i syfte att kunna förstärka vår personalstyrka under året. Efter att respektive verksamhet fått stå för delar av dessa kostnader (t.ex. engångskostnader för Citypassagen) visar Ledning och stab sammantaget ett nollresultat.

Utifrån resonemangen ovan har vi justerat resultatet för den skattefinansierade verksamheten enligt tabellen nedan.

Enhet	Resultat 2018	Justerat resultat	Överskott 20 %	Kommentar
Nämnd	38	38	8	
Planeringsreserv	0		0	
Vinterväg	-7 533	0	0	
Park och gata exkl vinterväg	-3 488	533	107	Vägbidrag 2 375 tkr och asfaltreklamationer 1 286 tkr, totalt 4 021 tkr
Exploatering kapitalkostnad	121	0	0	
Fordon	-3 358	0	0	Lägre "hyror" än kostnader för våra fordon
Ledning och stab	20	20	4	Har i praktiken fungerat som en ekonomisk enhet under 2018
Nettokostnad	-14 200	591	118	

Avfallsverksamheten gör ett underskott på cirka 9,1 mnkr vilket är 8,1 mnkr mer än vi planerat för i samband med budgetarbetet. Vi har haft revision av Skatteverket när det gäller punktskatter för material som kommit in på Atle under åren 2016 och 2017. Den kommer med stor sannolikhet att resultera i en kostnad på cirka 3 mnkr som vi inte budgeterat för. Dessutom har den löpande skatten blivit cirka 3 mnkr högre än budgeterat. Förnyringen av vår fordonsflotta har inneburit att kostnaderna ökat med cirka 1 mnkr. Därtill kommer ökade kostnader för el och drivmedel om cirka 1 mnkr.

VA gör ett underskott på 7,7 mnkr. Underskottet beror till största delen på högre kostnader för avstängning och skyltning i samband med ett högre antal vattenläckor än beräknat. Redovisning av skulden till abonnenterna och förändringen av det egna kapitalet sker i balansräkningen.

Nämnden har inte fått något anslag för Fordonsgas. Kostnaderna, som blev 0,5 mnkr, brukar regleras i samband med bokslut och vi förutsätter att så blir fallet även för 2018.

Förvaltningen har inte lyckats med att rekrytera ingenjörer i den takt som önskats till varken park- och gatuverksamheten eller VA-verksamheten. Detta har lett till att vi inte kunnat planera och projektera investeringar på planerat sätt. En stor del av investeringarna har därför inte fullföljts under 2018 utan skjuts fram till 2019 och senare. Inom VA har det också prioriterats om mellan våra olika objekt och ökat förnyelsetakten.

Skattefinansierad verksamhet

Nämnd	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	2018 Avvikelse	Förändr tkr	Förändr %
5 Personalkostnader	-677	-636	-725	89	41	-6
7 Övriga kostnader	-103	-182	-130	-52	-79	76
Netto	-780	-817	-855	38	-37	5

Under 2018 hade vi avsatt några medel i planeringsreserven.

Park och gata vinterväg	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	2018 Avvikelse	Förändr tkr	%
3 Intäkter	3 181	4 457	2 250	2 207	1 276	40
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-21 796	-28 040	-18 814	-9 226	-6 244	29
5 Personalkostnader	-1 062	0	0	0	1 062	-100
6A Lokalhyror	-131	-179	-131	-49	-48	37
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-2 952	-2 972	-3 058	86	-20	1
7 Övriga kostnader	-255	-798	-247	-550	-543	213
Netto	-23 015	-27 533	-20 000	-7 533	-4 518	20

Park och gata exkl vinterväg	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	2018 Avvikelse	Förändr tkr	Förändr %
3 Intäkter	210 819	217 759	190 327	27 432	6 939	3
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-159 481	-172 321	-154 355	-17 967	-12 841	8
5 Personalkostnader	-78 595	-82 019	-89 840	7 821	-3 423	4
6A Lokalhyror	-9 948	-10 087	-9 619	-468	-139	1
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-72 785	-66 841	-48 456	-18 385	5 943	-8
7 Övriga kostnader	-9 881	-11 018	-9 097	-1 921	-1 137	12
Netto	-119 871	-124 528	-121 040	-3 488	-4 657	4

Överskottet på intäkterna respektive underskottet under inköp beror, förutom ovanstående kostnader för reklamationer och vägbidrag, framförallt på underbudgetering av intäkter och kostnader för den interna tidskrivningen. Överskottet på personalkostnader beror på flera vakanta tjänster vilket delvis lett till ökade entreprenad- och konsultkostnader.

Kapitalkostnader exploatering	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	2018 Avvikelse	Förändr tkr	%
3 Intäkter	1 045	4 168	1 000	3 168	3 123	299
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-7 791	-11 047	-8 000	-3 047	-3 256	42
Netto	-6 746	-6 879	-7 000	121	-133	2

Kostnader för exploateringsinvesteringar som avser 2015 och framåt har resultatförts och finansierats via intern intäkt 2018 och via budgetram 2019 och framåt. I samband med bokslutet kommer kostnaderna att bokas mot kommunens egna kapital

Fordon	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	2018 Avvikelse	Förändr tkr	Förändr %
3 Intäkter	114 825	115 191	115 621	-430	367	0
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-52 100	-56 281	-51 273	-5 008	-4 181	8
5 Personalkostnader	-17 589	-17 886	-19 233	1 347	-297	2
6A Lokalhyror	-9 604	-9 782	-9 654	-128	-177	2
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-35 296	-36 315	-37 400	1 085	-1 019	3
7 Övriga kostnader	-1 685	-1 950	-1 725	-225	-264	16
Netto	-1 450	-7 022	-3 664	-3 358	-5 572	384

Anslaget avser Combuds verksamhet. Underskottet avser den egentliga fordonsverksamheten.

Ledning	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	2018 Avvikelse	Förändr tkr	Förändr %
3 Intäkter	7 279	7 284	7 277	7	5	0
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-179	-302	-180	-122	-123	69
5 Personalkostnader	-1 150	-1 716	-1 208	-508	-565	49
6A Lokalhyror	-37	-38	-219	181	-1	2
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-594	-497	-365	-132	98	-16
7 Övriga kostnader	-1 282	-1 127	-1 488	361	155	-12
Netto	4 036	3 605	3 817	-212	-431	-11

Stab	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	2018 Avvikelse	Förändr tkr	Förändr %
3 Intäkter	2 518	4 390	3 229	1 161	1 872	74
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-76	-696	-210	-486	-619	812
5 Personalkostnader	-6 658	-7 479	-7 459	-20	-821	12
6A Lokalhyror	-392	-400	-400	0	-8	2
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-158	-101	-124	23	57	-36
7 Övriga kostnader	-1 650	-2 521	-2 075	-446	-871	53
Netto	-6 416	-6 807	-7 039	232	-391	6

Våra administrativa enheter klarar att bedriva verksamheten inom budget.

Taxefinansierad verksamhet

VA- och Avfallsverksamheterna finansierar sin verksamhet inom ramen för respektive taxas långsiktiga utveckling.

Avfall	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	2018 Avvikelse	Förändr tkr	Förändr%
3 Intäkter	139 877	142 103	142 480	-377	2 226	2
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-63 554	-71 742	-69 442	-2 300	-8 188	13
5 Personalkostnader	-36 889	-35 490	-37 953	2 463	1 399	-4
6A Lokalhyror	-1 382	-1 163	-1 490	327	219	-16
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-32 271	-26 604	-26 497	-107	5 667	-18
7 Övriga kostnader	-10 448	-16 533	-7 098	-9 435	-6 085	58
Netto	-4 668	-9 429	0	-9 429	-4 761	102

Utöver ovanstående kostnader har vi hittills haft kostnader på deponin med 3 977 tkr som avräknats mot balansräkningen.

VA	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	2018 Avvikelse	Förändr tkr	Förändr%
3 Intäkter	288 053	294 726	296 113	-1 387	6 672	2
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-154 194	-155 508	-171 529	16 022	-1 314	1
5 Personalkostnader	-64 573	-68 282	-70 838	2 556	-3 709	6
6A Lokalhyror	-2 184	-2 416	-2 164	-252	-232	11
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-50 253	-57 516	-38 512	-19 004	-7 263	14
7 Övriga kostnader	-16 850	-18 715	-13 070	-5 645	-1 864	11
Netto	0	-7 711	0	-7 711	-7 711	

Resultatet innebär dels att VA inte har någon skuld till abonnenterna dels att det egna kapitalet är negativt. Det kommer att arbetas in under kommande treårsperiod.

Fordonsgas	2017 Bokslut	2018 Bokslut	2018 Budget	2018 Avvikelse	Förändr tkr	Förändr%
3 Intäkter	5 887	6 578	6 250	328	690	12
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-1 752	-1 856	-2 072	216	-105	6
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-4 316	-5 170	-4 100	-1 070	-854	20
7 Övriga kostnader	-36	-86	-78	-8	-51	142
Netto	-217	-535	0	-535	-319	147

Nämnden har inte fått något anslag för Fordonsgas. Kostnaderna brukar regleras i samband med bokslut och det förutsätts att så blir fallet även i år.

5.4 Investeringar

Förvaltningen har inte lyckats med att rekrytera ingenjörer i den takt som önskat till varken park- och gatuverksamheten eller VA-verksamheten. VA har dessutom haft problem med att få beslut om markåtkomst. Detta har lett till att vi inte kunnat planera och projektera investeringar på tidigare planerat sätt. En stor del av investeringarna skjuts därför fram till 2019 och senare.

Park och gata	2018 Utfall	2018 Budget	Återstår	Begärs överfört
303-101 Gemensamt	-825	-1 200	375	1 059
303-110 Gatuförvaltning Trafikundersö	-81	0	-81	0
303-204 Gator o Vägar Gång-o cykelväg	-83	0	-83	0
303-215 Gator o Vägar Konstbyggnaderr	-422	0	-422	0
303-516 S Strandgatan omb trädförny	0	-1 000	1 000	1 000
303-520 Parkeringsledningssystem	0	-1 000	1 000	1 000
303-551 Ombyggn av trästrandsskon. öst	-3 309	-316	-2 993	-2 993
303-552 Vattenskyddsåtg Vattenverksaga	-43	-2 330	2 287	2 287
303-554 Utbyte handdatorer (parkering)	0	-86	86	0
303-556 Trafiksäkerhet vid skolor	0	-57	57	57
303-561 Planlager för flis, snötipp	-1	-1 210	1 209	1 209
303-563 Ombyggnad av Restalundsvägen	-171	-393	222	220
303-564 Hjälmarens Muddring rännan Hemf	-2 585	-3 002	417	417
303-565 Asfaltsunderhåll Komponentavsk	-12 734	-25 723	12 989	12 989
303-566 Turistvägvisning	-11	-4 700	4 689	4 500
303-567 Trappor	-304	-6 776	6 472	3 000
303-568 Biofilter Raingarden	-68	-2 443	2 375	2 375
303-569 Sortering på stan	-3	-151	148	148
303-572 Biljettautomater parkering	-2 218	-3 118	900	900
303-573 Industrispår ny växel Törsjö	0	-5 991	5 991	5 991
303-575 LED belysning	-5 757	-11 604	5 847	5 847
303-576 Trafiksignalanläggningar	-1 311	-4 000	2 689	2 689
303-835 Dammar	0	-11 473	11 473	11 473
303-836 Konstbyggnader	-2 078	-25 595	23 517	23 000
303-837 Dagvattenpumpstn Våghustorget	0	-1 500	1 500	1 500
303-838 Omb gator i sb m förnyelse VA-	-2 657	-6 340	3 683	2 683
303-839 Gatubelysn stolpar o kablar	-4 396	-7 000	2 604	2 604
303-841 Tunnel under järnväg	0	-25 000	25 000	25 000
303-891 Tillgänglighetsåtgärder	-360	-1 297	937	937
303-892 Förstärkn räcken Svartån	-42	-465	423	423
303-893 Trafikräkning	0	-1 372	1 372	1 372
303-917 Bullersanering	-20	-2 966	2 946	2 946
303-960 Projektering	0	-1 353	1 353	0
303-961 Industrispår	-1 200	-1 873	673	673
303-991 Trafiksäkerhetsobjekt	-2 613	-6 077	3 464	3 464
303-998 Trafikreglering	-398	-1 250	852	852
306-103 Centralt söder	-2	0	-2	0
306-118 Plaskdammar	-57	-3 331	3 274	3 274
306-120 Trädplantering	-1 659	-3 157	1 498	1 498
306-121 Barnens skog	-87	-449	362	362
306-131 Upprustning parker på väster	-314	0	-314	0
306-136 Parker reinvestering naturplan	-9 986	-12 944	2 958	2 644
306-137 Parker Medborgardialog	0	-2 000	2 000	2 000
306-138 Fjärilens landskap	1 633	0	1 633	1 633
306-139 Brunnsparken	0	-600	600	600
306-140 Lekplatser	-355	-4 500	4 145	4 145
	-54 519	-195 642	141 123	135 778

Det kommer att ta längre tid att se över olika alternativ och att erhålla nödvändiga beslut när det gäller muddringen i Hjälmarens än vi först räknat med och därför skjuts investeringen fram till 2019 eller senare. När det gäller Hagatunneln under järnvägen har

Trafikverket ännu inte fattat erforderliga beslut och vi har därför inte haft några kostnader i år.

Bredband	2018 Utfall	2018 Budget	Återstår	Begärs överfört
302-010 Gemensamt	-244	-59 398	59 154	59 154
	-244	-59 398	59 154	59 154

Tekniska nämnden har från 2017, efter beställning av Kommunstyrelseförvaltningen, ansvaret för att bygga ledningsnät för att möjliggöra utbyggnad av bredband. Det är först i år som arbetet kommit i gång. Merparten av anslaget kommer alltså skjutas över till nästa år.

Fordon och inventarier	2018 Utfall	2018 Budget	Återstår	Begärs överfört
Fordon, skattefinansierat	-30 967	-33 500	2 533	0
Fordon, taxefinansierat	-13 709	-18 887	5 178	3 500
Inventarier fordon	-258	-3 410	3 152	265
Inventarier övrigt	-1 691	-4 010	2 319	2 319
Summa	-44 934	-55 797	10 863	6 084

Vi fortsätter att förnya vår fordonspark enligt plan. I avvaktan på beslut om lokalerna på Aspholmen gjorde vi inte några investeringar i den mack vi har där vilket ger överskott under inventarier.

Avfall	2018 Utfall	2018 Budget	Återstår	Begärs överfört
301-141 Gröna kort Glanshammar ÅVC	-1 035	0	-1 035	0
301-143 Logistik ÅVC Mellringe	-130	-250	120	0
301-450 Container	-915	0	-915	0
301-520 Utbyggnad planer	-572	-1 000	428	0
301-578 Metodutveckling	-1 193	-2 506	1 313	0
301-579 Ombyggnad deponigas Atle	-401	-672	271	210
301-585 Behandling av matavfall	0	-2 750	2 750	2 750
301-588 Fastighet & inventarier Avfall	-221	-250	29	0
	-4 468	-7 428	2 960	2 960

Satsningen på att öka tillgängligheten på våra återvinningscentraler har skett genom omprioritering mellan våra investeringsobjekt.

VA	2018 Utfall	2018 Budget	Återstår	Begärs överfört
302-010 Gemensamt	-743	-336	-407	0
302-080 Ervalla	0	-743	743	0
302-110 RVÖ vattenfas	-9 872	-19 359	9 487	5 556
302-111 RVÖ slamfas	-1 444	-1 793	349	1 193
302-113 Kväveprojektet	-1 219	0	-1 219	0
302-170 Odensbacken	0	-100	100	0
302-200 Spillvattenpumpstationer	-4 423	-2 878	-1 545	0
310-500 Mätarverkstaden	0	-67	67	67
310-501 Egna vattenmätare	-1 941	-2 000	59	59
311-001 Gemensamt	-34	-5 874	5 840	5 494
311-101 Servislag, Drift LN	0	-61	61	61
311-201 Servicebilar LN	0	-1 850	1 850	1 850
311-203 Betalstationer	-833	-1 293	460	460
311-280 Rörverkstan	-346	0	-346	
312-001 Vattenledn. gem	-207	-1 400	1 193	1 193
312-101 Spillvattenledning gemensam	0	-800	800	800
314* Förnyelse	-38 719	-49 314	10 595	8 500
315* Planering	-85 723	-119 092	33 369	39 900
316* Exploatering	-45 650	-52 000	6 350	1 900
318-714 Mogetorpsprojektet/Vättern	-1 417	-5 500	4 083	0
318-720 Skrämssta ombygg reservoar o ka	-6 521	-7 000	479	0
318-721 Nytt vattentorn	-2 321	-17 455	15 134	15 134
318-991 Svampen Hissar	-59	-6 906	6 847	6 847
318-994 Ny tryckstegringsstation Lanna	-206	-3 500	3 294	3 294
	-201 678	-299 321	97 643	92 308

Som det tidigare nämnts har förvaltningen haft problem med att rekrytera ingenjörer och därför tvingats skjuta en del investeringar framåt i tiden. Dessutom har en del projekt fått skjutas fram beroende på att vi inte fått beslut om markåtkomst. Det som kunnat gjorts är att öka takten vad gäller förnyelse av det gamla ledningsnätet. Trots att detta gjorts och dessutom prioriterats om mellan våra olika objekt kommer ca 92 mnkr att föras över till kommande år.

6. Övriga åtaganden.

Örebro kommun blir en hållbar kommun, både ur socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv, först när samtliga nämnder tar hänsyn till politiskt beslutade förhållningssätt och låter dem genomsyra den ordinarie verksamheten. Nedan följer de kommungemensamt prioriterade åtaganden som nämnden har för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart.

Markeringen visar om arbetet med åtagandet pågår enligt plan, om arbetet är på planeringsstadiet eller om nämnden behöver stöd.

Kommunövergripande åtagande	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Eventuell kommentar
Klimatstrategi: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Klimatstrategin utförs	☒	☐	☐	Arbete pågår inom flera håll på förvaltningen för att uppnå målen i Klimatstrategin. Utbyte av gatubelysningen och ökad andel biodrivmedel är ett par exempel.
Giftfri miljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i Strategin Giftfritt Örebro utförs	☒	☐	☐	Förvaltningens arbete ligger i framkant sett till strategin för giftfritt Örebro. Vi har dock några kemikalieintensiva enheter där utmaningar kvarstår.
ANDT: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att förebyggande arbete sker enligt Strategi med fokus på förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, dopning och tobak.	☐	☐	☒	
Hållbar arbetsmiljö: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i handlingsplanen för hållbar arbetsmiljö för kvinnor och män utförs	☐	☒	☐	
Grön miljö: Nämnden ansvarar för att de åtgärder som fastställts i Grönstrategin utförs	☒	☐	☐	Se kapitel 4.2.4.
Digitaliseringsstrategin: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att kulturen och arbetssätten inom nämnden stödjer utvecklingen enligt digitaliseringsstrategin.	☐	☐	☒	Det pågående projektet TF 2.0 stödjer: - Kommunens strategiska inriktning när det gäller Digital samverkan för en effektivare förvaltning - Förvaltningarnas strategi att med digital teknik skapa förutsättningar för ett gränsöverskridande samarbete både inom och utom förvaltningen. Stöd behövs i det fortsatta arbetet med utvecklingsaktiviteter som identifierats i projektet.

Kommunövergripande åtagande	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Eventuell kommentar
Jämställdhet: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Strategi för ett jämställt Örebro utförs	☐	☐	☒	
Barnfattigdom: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Handlingsplan mot Barnfattigdom utförs	☐	☐	☒	
Mänskliga rättigheter: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i styrdokumenterna rörande HBTQ, teckenspråk, barnets rättigheter, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld utförs	☐	☐	☒	
JID: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs inom jämställdhets- och ickediskrimineringsfrågor inom organisationen och att de åtgärder som fastställts i Jämställdhets och ickediskrimineringsplan utförs	☐	☒	☐	En genusutbildning är under planering utifrån ett av målen i handlingsplan för ”Hållbar arbetsmiljö för kvinnor och män”.
Nämndens ansvarar för att människor som idag står långt från arbetsmarknaden ska erbjudas utvecklingsmöjligheter	☒	☐	☐	Enheten Bygg och drift inom Park och gata arbetar med jobbinsatser för människor som står långt utanför arbetsmarknaden och bidrar till att ge dem nya förutsättningar till arbete. Park och gata samverkar även med externa aktörer för att erbjuda utbildning inom verksamhetsområdet. Ett av driftområden inom park har lämnats till ”Förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete” där cirka 20 personer sysselsätts med grönyteskötsel och hushållsnära tjänster. Utöver detta så har Park och Gata engagerat/anlitat/köpt tjänster av Förvaltningen utbildning, försörjning och arbete i grönyteskötselområden på väster, för att möjliggöra sysselsättning till de som idag står långt från arbetsmarknaden. Samverkan sker idag med hela sex ideella organisationer kring Åternyttan, vilket skapar praktikplatser och arbetstillfällen som bidrar till

Kommunövergripande åtagande	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Eventuell kommentar
				<p>arbetslivserfarenhet och referenser för att kunna gå vidare och söka permanenta jobb. Under året har uppdrag initierats med syfte att kraftigt öka mängden material till återanvändning, vilket bland annat innebär en utökning av antalet mottagande föreningar. Under året inleddes samarbete mellan Tullängsskolan, Förvaltningen utbildning, försörjning och arbete, arbetsförmedlingen samt avfallsverksamheten. Samarbetet syftar till att kompetensutveckla några personer för att på sikt komma i arbete som chaufför av tunga fordon.</p> <p>Fordons interna cykelverksamhet anlitar "Förvaltningen för utbildning, försörjning och arbete" för reparation av cyklar. På det sättet bidrar vi till att upprätthålla verksamheten och på så sätt sysselsätta ett antal personer som står utanför arbetsmarknaden.</p>
Nämnden ansvarar för att säkerställa att samverkan sker med det civila samhället	☒	☐	☐	<p>Park och gata deltar i ett stort antal områdesgrupper, i vilka det finns flera föreningar representerade.</p> <p>Samverkan sker med idag hela sex ideella organisationer kring Åternyttan och insamling av avfall som kan återanvändas. I anslutning till detta samarbete har även en verksamhet etablerats i Örebro, vars målsättning är att återanvända begagnad sport och fritidsutrustning genom att utrustningen tillfällig lånas ut.</p>
Nämnden ansvarar för att möjliggöra för människor att leva och verka på landsbygden	☒	☒	☐	<p>Arbetet kring utbyggnaden av bredbandet sker i låg takt då det saknas personella resurser i olika verksamheter samt att det i dagsläget inte finns en uppdaterad utbyggnadsplan.</p> <p>Utbyggnad av vatten och avlopp enligt beslutad VA-plan och lagen om allmänna vattentjänster.</p>
Trafikprogram: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de	☒	☐	☐	

Kommunövergripande åtagande	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Eventuell kommentar
delmål som nämnden ansvarar för inom Trafikprogrammet.				
Vattenplan: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt Vattenplanen.	☒	☐	☐	Se även under Dagvattenstrategi och VA-plan som är underdokument till Vattenplanen.
Dagvattenstrategi för Örebro kommun: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt strategin.	☐	☐	☐	Programnämnd samhällsbyggnad ansvarar för strategin.
Fordonspolicy: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt Fordonspolicyn.	☐	☐	☒	Arbetet i det dagliga pågår enligt plan. Strategimässigt måste Fordonspolicyn uppdateras utifrån att vi i många målbilder tar sikte på 2020. Strategiskt arbete kräver framförhållning, därför är det viktigt att revidering sker snarast för att kunna ta sikte på nya målbilder. Arbetet med revidering pågår, ansvarig Kommunstyrelseförvaltningen.
VA-plan: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt VA-plan.	☒	☐	☐	Vissa projekt håller inte tidsplanen på grund av markåtkomst, arkeologi, överklagan etc.
Avfallsplanen: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att åtgärder utförs för att uppnå de delmål som nämnden ansvarar för enligt Avfallsplanen.	☒	☐	☐	Fjolårets uppföljning av nuvarande Avfallsplanen påvisade att samtliga aktiviteter/åtgärder som Tekniska nämnden ansvarar för genomförts med gott resultat. Inledande diskussioner pågår kring uppstart av arbetet för framtagande av en ny Avfallsplan.

Nämndspecifika åtaganden	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Eventuell kommentar
Tekniska förvaltningens handlingsplan för hållbara transporter: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i handlingsplan för hållbara transporter utförs.	☒	☐	☐	Succesivt godkänner fler och fler tillverkare sina fordon att köras på HVO100 och detta leder till att antalet fordon i vår flotta som enbart tankar HVO100 kan öka i önskad takt. Tillgängligheten på HVO100 är dock fortfarande en osäkerhetsfaktor.
Handlingsplan för minskad elförbrukning: Tekniska nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställs i handlingsplan för minskad elförbrukning utförs.	☒	☐	☐	Arbetet med att byta ut gatubelysningen är fortsatt i fokus men hela förvaltningen är aktivt med för att bidra till arbetet utifrån handlingsplanen. Det uppstår en målkonflikt när kommunen exploaterar nya områden i lägen som innebär att VA-systemet inte kan byggas med självfall utan det krävs pumpstation.

7. Fem år i sammandrag

Indikatorer	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Befolkning					
Antal invånare Örebro kommun (preliminära siffror för 2018)					
- totalt	142 517	144 258	146 631	150 192	153 317
- kvinnor	72 351	73 193	74 171	75 829	77 342
- män	70 166	71 065	72 460	74 363	75 975
Anställda Tekniska förvaltningen					
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare					
- totalt	427	465	361	373	376
- kvinnor	119	138	94	102	104
- män	308	327	267	271	272
Antal visstidsanställda, årsarbetare					
- totalt	28	31	31	28	21
- kvinnor	9	7	4	5	6
- män	19	24	27	23	15
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden					
- totalt	3,9	5,2	5,5	5,2	4,9
- kvinnor	5,4	7,1	7,3	5,8	5,5
- män	3,2	4,4	4,9	5	4,7
Korttidsfrånvaro dag 1-14, sjukdagar per anställd (procent)					
- totalt	5,6	5,5	7,1	5,8	6,75
- kvinnor	6,4	5,9	10,9	7,2	8,27
- män	5,3	5,4	5,9	5,4	6,18
Organisationsutveckling					
Antal balansräkningsenheter	2	2	2	2	2
Gator/vägar i Örebro (km) *	448	459	461	464*	477
Gång och cykelvägar i Örebro (km) *	243	278	279	282*	282
Skadeärenden (antal)	85	79	73	92	80
Vinterväghållning (tkr)	18 062	28 735	24 975	23 015	27 533
Vinterväghållning körbana (kr/m ²)	3,2	4,7	3,2	3,0	3,8
Vinterväghållning gång/cykelvägar (kr/m ²)	8,8	13,8	13,6	12,4	13,4
Asfaltsunderhåll körbanor (tkr)	15 625	20 714	10 545	28 074	12 034
Asfaltsunderhåll gång/cykelvägar (tkr)	3 995	5 945	5 102	3 878	690
Väghållning kostnad per m ² körbanor sommars/vinter (resultatet är beroende av väderförhållanden under vintermånaderna)	6,2	6,1	6,3	6,3	7,3
* Utfall 2017 och 2018 för indikator "Gator/vägar i Örebro" samt "Gång och cykelvägar i Örebro" är uppskattade siffror					
Fordon					
Kommunens inköpta volymer av drivmedel (tkr)					
- Bensin	1 746	1 492	1 174	1013	1 110
- Biogas	3 151	3 753	3 994	4480	4 879
- Diesel	8 879	7 500	6 706	6592	5 650
- HVO100	-	-	653	1726	3 462
- Etanol	237	152	127	72	20

Indikatorer	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018
Avfall					
Matavfall till rötning (ton)	7 949	8 388	8 935	8 740	8 903
Hushållsavfall till förbränning (ton)	22 761	22 490	22 786	22 565	21 838
Förberedelse för återanvändning (ton)	138,0	183,4	379,0	427,3	538
Vatten och avlopp					
Antal avloppsstoppar, (stycken)	56	42	65	83	56
Antal vattenläckor (stycken)	75	63	98	78	116
Ledningslängd (km)	1 762	1 819	1 843	1 844	1863

9. Bilagor

Bilaga 1: Resultat- och balansräkningar för Avfallsverksamheten samt Vatten och avloppsverksamheten